Akbaba

— İşte oğlum, burası Türkiye... Bakalım seni içeri sokacak boş bir baca deliği bulabilecek miyiz?..

Servet Keşidesi'NDE

TALİHİNİZ AÇIK OLSUN...

Türkiye İş Bankasının "Servet Keşidesi"
size, servet... refah ve saadet vaat ediyor.
Tasarruflarınızı yıl sonuna kadar
Türkiye İş Bankasına yatırarak
SERVET KEŞİDESİNE MUTLAKA KATILINIZ.

Servet Keşidesinde
50 APARTMAN DAİRESİ
5 adet
100.000 TL.
50 adet
10.000 TL.
100 adet
5.000 TL.
500 adet
1.000 TL.
ayrıca 16 000 adet para ikramiyesi

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

(Yeni Ajans : 9292 — 292)

Akbaba

Yıl: 45 Cilt: 12 Sayı: 1 * Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ * 28 Aralık 1966

Yeni yılın düşündürdükleri

YENİ yılın eşiğindeyiz. Önümüzde üçyüz altmışbeş günlük bir meçhul var. Ünlü dünya falcıları neler söyliyecek, henüz bilmiyorum. Ben, kendi düşüncemi, kendi inancımı, kendi ümidimi dile getireyim.

Önce şuna inanmalıyız: Geride bıraktığımız yıldan kazançlı çıktık. Bu kazanç, hiç irkilmeden söyleyim: Demirel'dir. Türk politika hayatı, ömrü boyunca görmediği, ayrı tipte bir devlet adamı kazandı.

Bu adamda, eski devlet adamı üslûbunu aramayınız. O asker değildir, ama sivil de değil!

Her politikacıda, hâlâ Osmanlı Bâbıâlisi vardır biraz. Süleyman Demirel'de bu yok.

Bu yokluk onun varlığıdır işte!

Kaç kere yazdım ve kimbilir daha kaç kere yazacağım: İktidar koltuğuna ilk defa bir müspet bilgiler adamı, bir mühendis, bir «hesap - adam» oturdu. Fransız elçisini, İngiliz bakanını, Amerika sözcüsünü kabul ederken kravatını düzeltmek değil, gömleğinin cebindeki kalemleri iç cebine aktarmak bile aklına gelmiyor!

Bu adam, önce köyden gelmiş, sonra Teknik Üniversite'den, daha sonra Amerika'dan...

Doğu'yu da yaşamış, Batı'yı da yaşamış, köyü de yaşamış. Hem kitabın adamı, hem toprağın. İki ucun birleştiği adam.

Yeni yılın penceresinden eski yıla bakıyorum, ne yaptı ise hesaplı yaptığı görünüyor: Adalet Partisinin başına mı geçti? Hesapla... İnönü iktidarını mı devirdi? Hesapla... Seçimleri mi kazandı? Hesapla!

Son zaferi, Adalet Partisi Büyük Kongresidir. Hiçbir sihirbaz, bir çehrenin rengini, çizgisini, böylesine bir hünerle değiştiremez!

Daha dün, alnına gerici damgası vurulan A.P., bugün, Cumhuriyet Halk Partisini geride bırakan devrimciler, Atatürk'çüler partisi olmuştur.

Kim derdi ki, Ayasofya'cı Sezgin'den bugünkü Elmalı kahramanı çıkacak!

Sayın Devlet Bakanı, nerdeyse bizi «Ba'sü ba'd'elmevt» e inandıracak bir yeniden doğuş mucizesi gösteriyor!

Rakam kelime değildir. Oynak duyguları anlatmaz, katı gerçekleri söyler. Siz ne kadar: «Ey beeeş!...» «Ey gönüller fatihi altmış sekiz!..» diye sesinizi şair heyecanı ile titretseniz, bir şey değişmez. Beş yine beştir, altmışsekiz, yine altmışsekiz!

Haaa, Demirel duygusuz, kaba bir robot adam mı?... Değil. Bana, odasında okuduğu mısraları dinlerken yüzüne baktım: Bir gönül adamıydı yüzde yüz. Ama, kafasiyle duymuyor, kalbi ile duyuyor ve kalbi ile düşünmüyor, kafasiyle düşünüyor.

Duyguya kafasında yer vermediği içindir ki, bugüne kadar hesabında şaşırmadı Demirel.

Yaralı bir dünyada yaşıyoruz... Ne demiş Acem şairi: «Benî âdem âzâ-yı yekdigerend»... Öyle olunca, Kıbrıs'ın yarası da, Vietnam'ın sızısı da, bütün insanlığın acısıdır.

Buna bir de kendi acılarımızı katınız: Bu sokaklar dolusu işsizler, bu her gün bir meydanda yürüyüşe çıkan öfkeli gençlik, bu her hafta bir kapı önünde gözcülerini seyrettiğimiz grevciler...

Bir Atatürk nutku ele geçirilip ihtilâl bayrağı gibi meydan meydan dolaştırılıyor...

Ama Ata'nın o nutku Ajans'lara verilmemiş. Olsun!... Ama Ata'nın o nutku gazetelerde yayınlanmamış. Olsun!...

Bugün, böylesine sarıldığımız, böylesine «Kalkın ey ehl-i vatan» yaptığımız bir nutku, daima yarınlara seslenen, yarınlara ışık tutan Atatürk neye beş on kişilik bir toplantının dört duvarına hapsetmiş de Tarihe armağan etmemiş?...

Süleyman Demirel, ev hayatını, iş hayatını, sokak hayatını tedirgin eden bu zaman zaman kanun dışı ve zaman zaman zabıta içi olaylar karşısında hesaplı bir gülümseme içindedir.

Bir sözünü, levha yapıp parti kapılarına, muska yapıp boyunlarımıza asmalıyız:

«Orduyu, mektebi, camii rahat bırakınız!»

Demirel'in büyük talihsizliği yalnızlığındadır. Yeni yıla da, hükûmet başında yalnız denecek kadar az bir sorumlular kadrosu ile giriyor. Ama biz, bunun da hesabını yaptığına, bunun da çaresini bulacağına inanıyoruz.

Bunun hesabı mı? Bunun çaresi mi?...

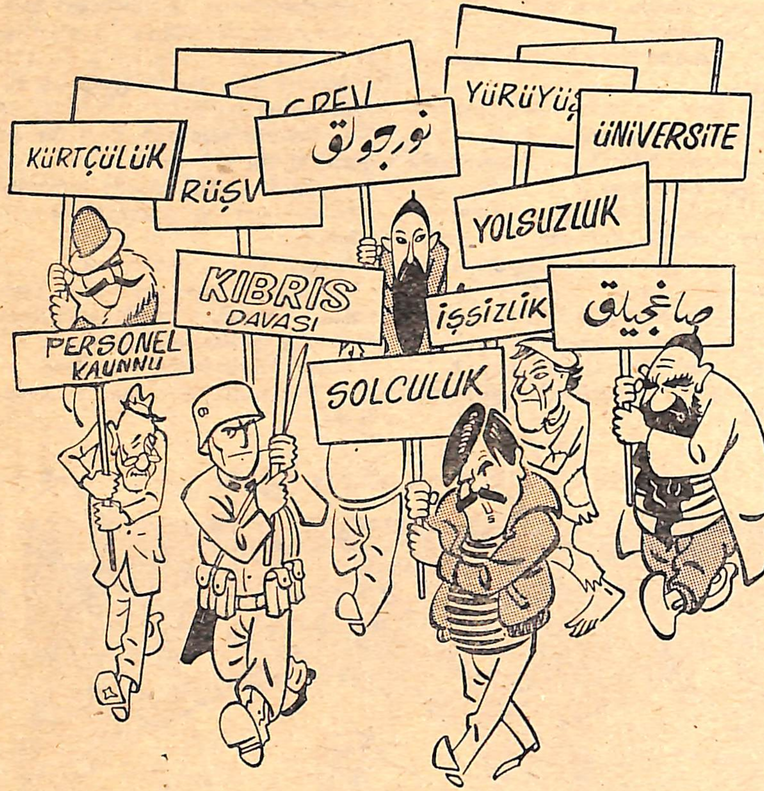
Yeni bir Seçim Kanunu ile yeni bir seçim hatırınıza gelmez mi?

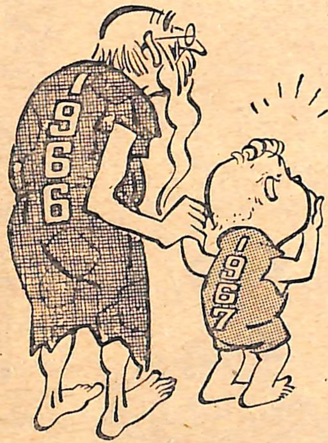
Şair Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın mısralarını bir daha vecd içinde tekrarlıyalım:

Hiç ummadığın yerde,
Nagâh açılır perde!
Derman erişir derde,
Mevlâ bakalım neyler,
Neylerse güzel eyler!

Yeni yılınız kutlu olsun.

Yusuf Ziya ORTAÇ

Karşılama töreni!

Akbaba'nın Yeni Yıl Programı

Kırkbeşinci yaşına basan Akbaba, yeni yıla birçok yeniliklerle girmek için hazırlıklarını tamamlamıştır. Bunlardan, şimdilik üç tanesini sevgili okurlarımıza açıklıyoruz:

BİRAZ TUZ, BİRAZ BİBER!

Leylâ Erduran bütün okurların tanıdığı bir şöhrettir. Bize her ayın ilk haftasında otuz günün bilânçosunu yapacak. Bir aylık olayları, âdeta cımbızla çekerek hâdiseler arasından alacak ve sizlere «Biraz Tuz, Biraz Biber» başlığı altında sunacaktır. Bu yazıların ne kadar çeşnili olacağı adından da belli değil mi?

İT ADASI

Muzaffer İzgü'yü tanıyorsunuz. Mizah edebiyatından artık adım adım uzaklaşan Aziz Nesin'in bıraktığı büyük boşluğu, şimdi her gün artan bir başarı ile doldurmak çabasında...

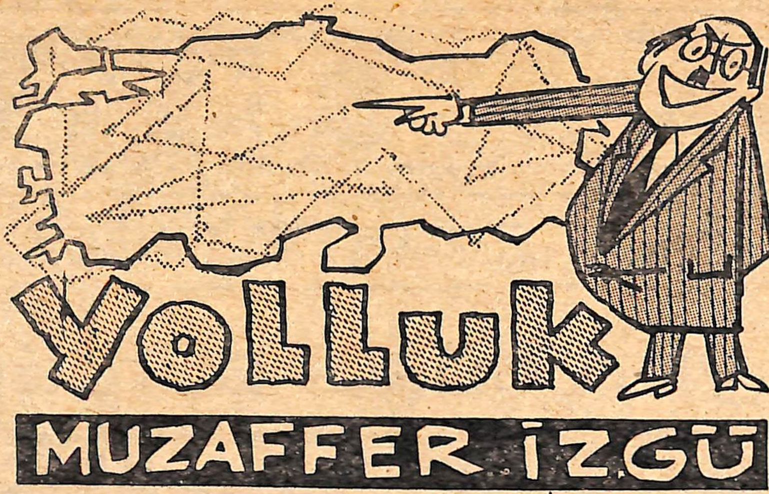
Üç dört sayı sonra, onun bir yıldır üstünde çalıştığı yeni bir romanını Akbaba okurlarına sunacağız: İt Adası, sahiden severek, beğenerek okuyacağınız, başka çeşnide bir roman, çevresi ile nüktesi ile tam bizim mizah romanımızdır.

Ve nihayet Akbaba'nın açacağı:

BÜYÜK YARIŞMA

Bu yarışma, yılda dört kere tekrarlanacaktır: İlkbahar, Yaz, Sonbahar, Kış...

Bütün okurlarımızı ilgilendirecek Büyük Yarışma'mızın tafsilâtı gelecek sayılarımızda...

DİLİMDEN mi, elimden mi bilmem, nereye tâyin olduysam en fazla bir yıl... Bir yıl sonra bakmışsınız bir emir gelmiş:

«İlinizde görevli bulunan Veli Haydar görülen lüzum üzerine Kayseri iline atanmıştır. Zatî ve ailevi yolluğunun tanzim edilerek, vazifeden ayrılış tarihinin bildirilmesi...»

Böyle emirlere ailecek alışkan olduğumuz için bizce nakil, devlet kesesinden seyahat demektir. Sadece kaynanam:

— Allah damat, bir şeyler demem, şöyle ayağımı gere gere gittiğim yerde bir kerecik olsun oturamadım, sen de oturamıyasın inşallah... Mezarda bile dingil dingil dingildiyesin de, orda bile mezardan mezara naklolasın!...

Sanki onlar gidiyorlarmış da, ben kalıyormuşum gibi... Sonra karım başlar feryada:

— Ne yaptın yine?... Mutlaka o herzelerini yumurtlamışsındır. Hükûmette iş yok, Bakanlarda iş yok, milletvekillerinde iş yok... Bu memlekete Atatürk gibi adam lâzım... A budala, senin neyine gerek idareyi tenkit? Sen mi kurtaracaksın memleketi? Başta İnönü mü var, ortanın solundayım diyeceksin; başta Demirel mi var, sağın en sağ başındayım diyeceksin... Ne kaybedersin yâni, ne kaybedersin?

Ondan sonra başlarız karı koca ayrı yatmağa... Tâ ki, yeni gittiğimiz şehirdeki yeni evimize yerleşinceye kadar... Kaynanam ve karım hemen başlarlar nasihata:

— Aklını başına al!... Bak, ortalık kış kıyamet, çoluk çocuk yollarda rezil oluruz...

Karım, eşyaların arasına geçerek nasihatına şöyle devam eder:

— Şu eşyalara bak da utan biraz!... Herkesin yıllar geçtikçe eşyaları çoğalır, bizimkisi azalıyor... Hani çeyiz olarak getirdiğim konsol?

— Ulukışla yolunda düştü karıcığım...

— Hani oda takımım?

— Diyarbakır'da çaldılar karıcığım...

— Hani koltuklar?

— Tren kazasında gitti karıcığım...

— Sus, sus Allah aşkına!... Bir de inadına konuşma...

Karım başlar ağlamağa, kaynanam başlar beddua etmeğe...

Ve ben, bu atmosfer içerisinde daireye gittiğim ilk günü başlarım:

— Ulan bu memleket adam olur mu be? demeye... Ne vardı yâni beni şimdi Balıkesir'den kaldırıp da Silvan'a verecek? Namussuzluk bu, alçaklık bu!...

Bakmışsınız bir ay sonra tekrar bir görülen lüzum...

«Veli Haydar'ın Kastamonu'ya nakledilmesi Bakanlığımızca uygun görülmesi cihetiyle, emrin kendisine tebliği... Zat' ve ailevi yolluğunun...»

Karım ne derse desin, kaynanam ne derse desin, benim en çok bozulduğum şey şu harcırah meseleleri oluyor...

Muğla'daydım. Tâyinim gelir gelmez hemen Defterdarlığa koştum. Bakalım elimize yolluk olarak ne geçecek diye? Defterdar, bir kurmay subay azametiyle haritanın başına geçtikten sonra:

— Kayseri ha!... dedi...

— Evet efendim Kayseri...

— Şimdi biz size, Muğla - Marmaris olarak karayolu tahakkuk ettireceğiz. Sonra siz oradan vapura binecek...

— Aman efendim, vapur uğramaz oraya...

— Uğrasın uğramasın... Kanun uğrar diyor ya, sen ona bak... Evet, ne diyordum?

— Vapura bineceksiniz diyordunuz...

— Evet, vapura bineceksiniz. Marmaris - Yumurtalık deniz yolu...

— Aman efendim, Yumurtalığa da vapur uğramaz...

— Dedik ya kardeşim, kanun uğratıyor diye... Yumurtalık - Adana karayolu, Adana'dan Kayseriye de tren bileti ücreti.

— Beyefendi, şunu Aydın üzerinden yapsanız da, yalnız karayolu ve tren ücreti tahakkuk ettirseniz?

— Olmaz kardeşim, kanun meselesi!...

Kayseri'den üç ay sonra tekrar Muğla'ya tâyinim çıktı. Ben yolu ve yolluk miktarını bildiğim için, Defterdara yorulmamasını söyleyerek:

— Kayseri - Adana tren, Adana - Yumurtalık kara, Yumurtalık - Marmaris deniz, Marmaris - Muğla kara, dedim.

Adamın, tam sinirli olduğu bir zamana çatmışım ki:

— Haltetmişsin sen, dedi. Ne de gözü açıksın ya!...

— Gözü açıklık değil Defterdar bey, gelirken bu güzergâhtan gelmiştik de...

Masayı eliyle yumrukladı:

— Batacak ulan memleket batacak!... Kanunu, formaliteyi bilmez memurlar yüzünden batacak.

Sonra, hırsla kalktı yerinden:

— Gel haritaya!... Burası Kayseri mi?

— Evet, Kayseri efendim.

— Ya şurası?

— Muğla.

— Burdan Samsun'a kadar tren, Samsun - İstanbul deniz, İstanbul - Bandırma yine deniz, Bandırma - İzmir tren, İzmir - Marmaris vapur, Marmaris - Muğla kara, anladın mı şimdi?

— Siz bilirsiniz efendim.

İyi ki, siz bilirsiniz demişim, elime ikiyüz lira fazla geçti.

Muğla'da iki ay durduk. Baktım yine bir emir. İstikamet, Samsun... Bu arada Muğla Defterdarı başka yere tâyin olduğu için, yeni Defterdarın karşısına dikildim. Bakalım, bu Defterdar bizi hangi yollardan gönderecekti? Savaş hattındaki subaylar gibi yine geçtik haritanın başına...

— Muğla - Aydın kara yolu, Aydın - İzmir tren yolu, İzmir - Bandırma deniz yolu, Bandırma - Manisa tren yolu...

— Aman beyefendi geri geldik İzmir'in dibine...

Kükreyiverdi Defterdar:

— Sen mi bilirsin bu işi, yoksa ben mi?

— Siz efendim...

— Öyleyse çok konuşma da, çizdiğim yoldan git... Geldin mi şimdi Manisa'ya?

— Geldim efendim.

— Manisa - Afyon - Erzurum yine tren yolu. Erzurum - Trabzon kara yolu, Trabzon - Samsun deniz yolu...

Ondan sonra feza hesapları... Kilometreler, yevmiyeler, çocuklar, eşyalar, kaynanalar...

Bu kez, elime 800 lira fazla para geçmişti. 800 lira fazlalığı aldığım gibi karıma götürdüm. Zavallı karıcığım, evlendiğimizden bu yana 800 kuruşu bir arada görmediği için çok sevindi. Hattâ kaynanam bile:

— Samsun'a gider gitmez bir torpilini bul da geri Muğla'ya gelelim. Ama bu seferki 800 benim ha, diyordu.

Torpile ne hacet? Samsun'a varır varmaz, Bakanından, Müsteşarından, parti başkanından başladım. Çok sürmedi, bir ay sonra çıktı bizim tâyin. Muğla...

Defterdarın karşısına dikildim: Ve geçtik yine haritanın başına:

— Samsun - Hopa deniz...

— Ohh, Allah razı olsun Defterdar bey...

— Hopa - Kars kara, Kars - Erzurum tren, Erzurum - Elâzığ kara...

— Verin şu ellerinizi öpeyim Defterdar bey!...

— Elâzığ - Diyarbakır tren, Diyarbakır - Gaziantep kara, Gaziantep Adana tren, Adana - Yumurtalık kara, Yumurtalık - Antalya deniz, Antalya - Burdur kara, Burdur - Aydın tren, Aydın - Muğla kara...

— Allah tuttuğunuzu altın etsin efendim, dedim çıktım odasından...

Elimdeki 1200 lira harcırah fazlasiyle koştum eve. 800 ünü kaynanama, dörtyüzünü karıma verip, üst tarafını da, kamyon, otobüs masrafı ederek Muğla'ya geldik.

Muğla'ya gelir gelmez yine başladım propagandaya... Hem de öyle yerlerde yapıyorum ki propagandayı, bir an evvel tâyinim çıksın diye... Bir keresinde Valiye evrak imzalatmaya gitmiştim. Damdan düşer gibi:

— Vallahi hiç iş yok Vali bey bu hükûmette, dedim.

Adam, soğuk vurmuş patlıcanlar

Türkiye'de 16 bin aile mağaralarda yaşıyor.. — Gazeteler —

— Allah sokakta kalanların yardımcısı olsun!

Yürüyüş!

Bizde
Bir yürüyüş merakıdır
Aldı yürüdü.
Önce umum müdürler,
Sonra işçiler
Yürüdü kardeşcağızım...

Fiatlar yürüdü,
Kır atlar yürüdü,
Rüşvet, iltimas:
Eski hamam, eski tas
Onlar da yürüdü!

Bir abd-i âciz kaldı
Yayan,
Yerinde sayan!
O yürümedi,
Çürüdü!

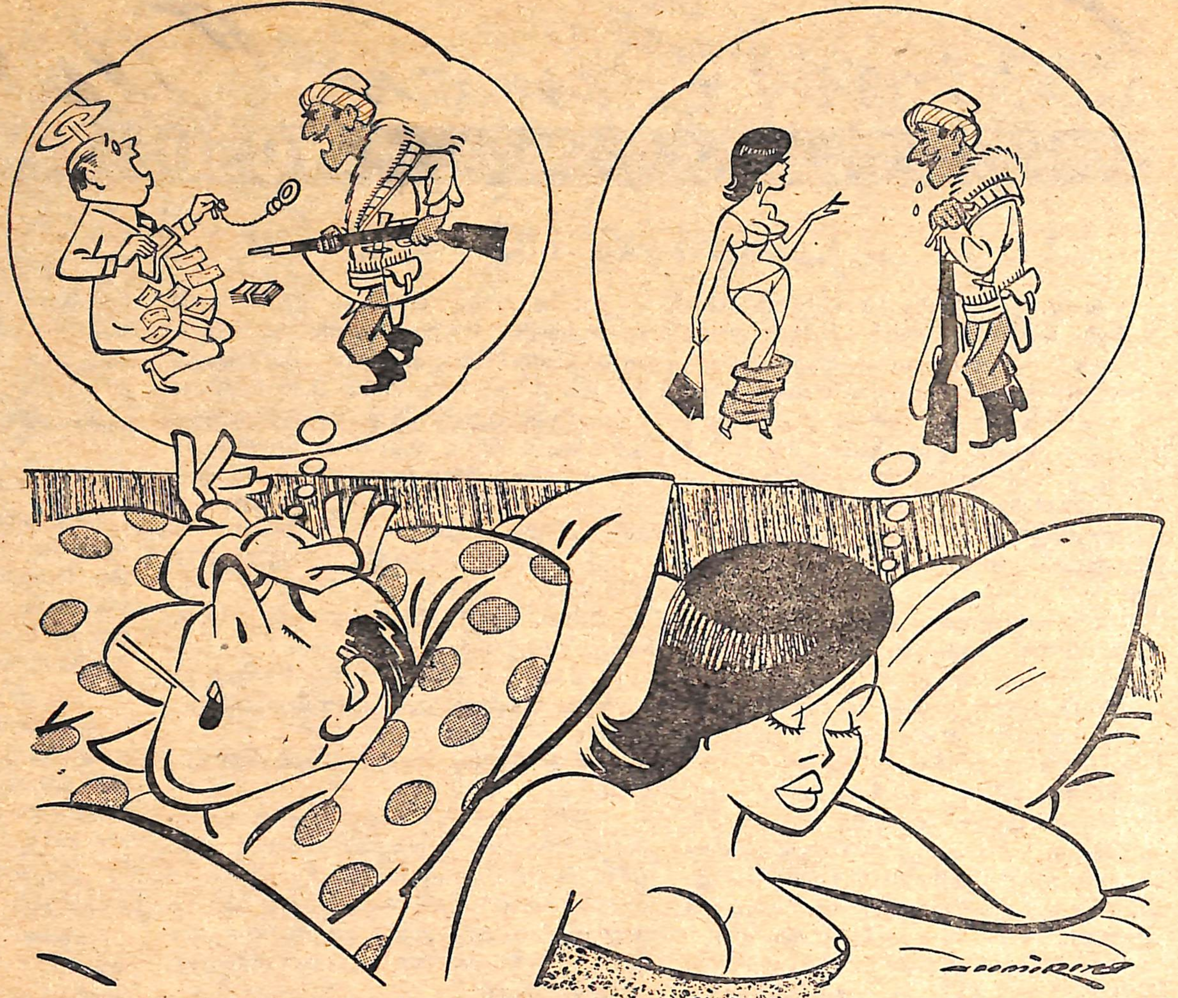
Siyami ÖZEL

Sağdan sola şiir

niçi kamruv takot rib anaS
nisrelyen koy ulok nimilE
niçi kamşalna pişelyöS
nisrelyen koy ulos nimiliD

mişedrak mabaram miçşI
miçi royılğa nak nedneS
mişimnib ata rık rib neB
nisrelyen koy uloy nımıtA

NEREŞ tnelüB

İki rüya: Doğuda soygun!

gibi morardı, kızardı. Ben ateşe devam:

— Zaten iş olsaydı, benim gibi kıymetli elemanı böyle bir yerde harcarlar mıydı? Sizde ne kabahat var efendim, düzen başından bozuk. Siz ne yapabilirsiniz ki... Ancak elinizden evrak imzalamak gelir...

Kulağımın dibinde top patladı sandım:

— Defooool!...

Çok geçmedi, bizim tâyin Van'a çıktı.

Ailecek bayram ettik o gün... Evdeki Türkiye haritasını önümüze açıp, hem göbek atıyoruz, hem de gideceğimiz yolu çiziyoruz... Önce Aydın'a gidiyorduk. Aydın'dan Kars'a, Kars'tan Ankara'ya, Ankara'dan Samsun'a, oradan deniz yoluyla İstanbul'a, İstanbul'dan Adana'ya, Adana'dan Ankara'ya, Ankara'dan tekrar Samsun'a, Samsun'dan Trabzon, Trabzon'dan Erzurum, Erzurum'dan Kayseri, Kayseri'den Malatya, Malatya'dan Elâzığ, oradan Muş - Tatvan ve Van...

Kaynanam:

— Oldu olacak, bir de Konya'ya uğrasaydık da Mevlâna hazretlerini görseydik, dedi.

Hesapladık, 5 - 6 bin lira tutuyor...

Sabahleyin Defterdara gidip selâmı konduruktan sonra, haritanın başına geçtim:

— Anlatayım mı efendim? dedim.

— Neyi anlatacaksın? diye sordu.

— Van'a gideceğimiz yolu.

Adam, bu sözüme bozulmuş olacak ki:

— Ben anlatayım da, sen dinle, dedi.

— Evet, Mardin - Diyarbakır kara, Diyarbakır - Muş tren, Muş - Tatvan kara, Tatvan - Van, deniz...

— Olur efendim...

— Buradan Aydın kara, Aydın - Adana - Çobanbey - Mardin tren...

— Vallahi biz bu hattı unutmuştuk beyefendi, hay Allah razı olsun sizden. Yurt dışına da çıkıyoruz bu gidişle.

— Olmaz efendim, dedim.

— Neden olmazmış?

— Olmaz da ondan efendim. Hani Ankara, hani Samsun, hani Trabzon?

— Sen yanlış geldin galiba arkadaş... Burası seyahat acentası değil, Defterdarlık...

— Geçen sefer efendim...

— Hangi geçen sefer? Dur dur bakalım, yoksa senin ismin Veli Haydar mı?

— Evet efendim...

— Yahu biz senin arkandan yazı yazmıştık, yanlış tahakkuk ettirilen 800 liranın maaşından kesilmesi için...

— Ne???

* * *

Gittik Van'a... Onbeş gün sonra Samsun Defterdarlığından bir yazı geldi.

«Yanlış tahakkuk ettirilen 1200 liranın her ay belli bir miktarda maaşından kesilerek......»

Muzaffer İZGÜ

Silindir ve kasket

Geçmiş Zaman Olur ki...

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Cercle d'Orient

GALİBA kırk yıl oldu: Ben, bugünkü Büyük Kulübe âzâ kabul edildiğim zaman adı Cercle d'Orient idi. Sözüme dikkat ettiniz mi? «Kabul» kelimesini kullandım. Çünkü, Mason locasına girmekten güçtü Cercle d'Orient'a girmek. Sınıftı oranın âzâsı: Eski sadrâzam Talât Paşa piket'ini orada oynarmış. Eski Maliye Nâzırı Cavit bey randevularını orada verirmiş. Osmanlı mebusu orada idi, Osmanlı âyânı orada... Bir de Frenk kibarları!

Önce, bir kartona adınız yazılır, kimliğiniz açıklanırdı. Sonra, sizi tavsiye eden iki üyenin imzası atılırdı altına.

Büyük salonda, gelen geçen seyrederdi onbeş gün... Teklife «hayır» diyen çıkmazsa, İdare Heyetine, Balotaja giderdiniz.

Balotaj, gizli oyla yapılırdı. Beyaz ve siyah bilyalar atılırdı kutuya. Bir tek siyah bilya çıktı mı, yalnız âzâlığı değil, azıcık da şerefini, haysiyetini kaybettin demektir. İçinizde güzel bir şey zedelenir, bir kıymetli vazo çatlar sanki.. Bir antika ayna kırılır sanki!

Bazı haksızlıklar yapılır. Haksızlıklar da değil, daha kötü, daha âdî.. Bazı alçaklıklar!

Devletin en büyük varlığı nedir?.. Ordusu ile donanması, değil mi?

Bir Balotaj'da, eski bir amiralimiz, eski bir deniz kuvvetleri kumandanımız için kara bir bilya atılmıştı!

Bu, o şerefli isimden çok atanın yüz karası idi.

Büyük ve kudretli eline donanmamızı verdiğimiz bir amirale, Kulüp'ten bir kişi güven oyu vermemişti. Çok, çok, çok utandım!

Yine böyle bir olay hatırlarım: Büyük, şerefli bir mâzisi olan mâlî bir müessesemizin genel müdürüne siyah bilya atmışlardı. Ne mi idi suçu?... Tanınmış bir politika adamı olan ağabeysi ile araları açıktı ve ağabey, küçük kardeşini küçük düşürmek için Balotaj üyelerine birer birer yalvarmıştı: Siyah oy atınız, diye!

Cercle d'Orient'ın zengin hâtıralarla dolu, tarihleşmiş bir hayatı vardır. Bu, kırk yılın ötesinde kalır, ben bilmem. Duyduklarımdan ikisini fısıldayım: Birinci Dünya Savaşındayız. Talât Paşa Kulüpte. Belki konuşuyor, belki kahve içiyor, belki piket oynuyor. Yakın dostu, arkadaşı, âyân âzâsından Zührap efendi, yüzü balmumulaşmış, sesi diken diken, kulağına eğiliyor:

— Talât, iki sivil polis gelmiş beni götürmeğe...

Ermeni tehciri başlamıştır o günlerde. Gidecek ve belki de gelmiyecek...

Talât Paşa, kendisiyle beraber koridora yürüyor ve merdiven başında, bu komiteci Başbakan:

— Gel Zührap, diyor, seni son defa öpeyim!

Millî Kurtuluş'un zafere ulaştığı günlerde, Şehzadebaşı karakolunun emniyet âmiri Cemî de Sabah başyazarı Ali Kemal merhumu, Cercle d'Orient'a girmek üzere iken güpegündüz, çalyaka İzmit'e kaçırtmış ve Nurettin Paşa'nın hazırlattığı sokak kalabalığına parçalattırmıştı!

İlk gün, doktor Seni kibar gülüşüyle koridorda koluma girdi. Doktor Seni ikinci başkanıydı Kulübün. Kütüphaneden başlayarak bütün salonları dolaştık: Oturma salonunu, briç salonunu, bezik salonunu. Her masanın önünde duruyor, yeni âzâyı eski âzâlarla tanıştırıyordu ikinci başkan.

Ondan sonra, nerede birbirimize rastlarsak, sokakta, kapıda, koridorda, mutlaka selâmlaşırdık.

Şimdi mi?... Sosyal yapımızdaki değişmeyi anlatmak için söyleyim: Üç Kulüp arkadaşı, bir asansör içinde, sırt sırta, nefes nefese, göz göze selâmlaşmadan çıkıyoruz ikinci kata!

Salon, geniş İngiliz koltuklarla döşeliydi, kibar ve ağır. Kış günleri, tatlı ve sıcak bir sesle yanan şöminenin karşısında hemen her akşam, büyük şairimiz Abdülhak Hâmid'i bulurdum. Güzel yüzünü daha güzelleştiren zarif sakalı ve tek gözlüğü ile...

Garsondan bir şey istemezdik. Bir şey rica ederdik!

— Bir çay rica ediyorum... Bir şokola rica ediyorum...

Garsonlar, insanı ricaya zorlayan efendilerdi: En kısası 1,80 boyunda, pırıl pırıl yüzleri, tertemiz, koyu yeşil fraklariyle... Boyunlarında, uzun, gümüş bir kordon ucundan ağır bir madalyon sallanırdı: Galiba Kulübün baş harflerini taşıyan: C. O.

Çay mı?... Zibidi bir cam bardakta, yarı tabağa dökülmüş, lıngır lıngır gelmezdi. Tepside, gümüş bir çaydanlıkta demlidir çay. Su, yine gümüş bir kapta. Şeker, yine o takımın gümüş bir parçasıdır ve fincan, gümüş bir zarf içindedir...

Şöminenin üstünde iki şamdanla bir saat, salonu saraylaştırır.

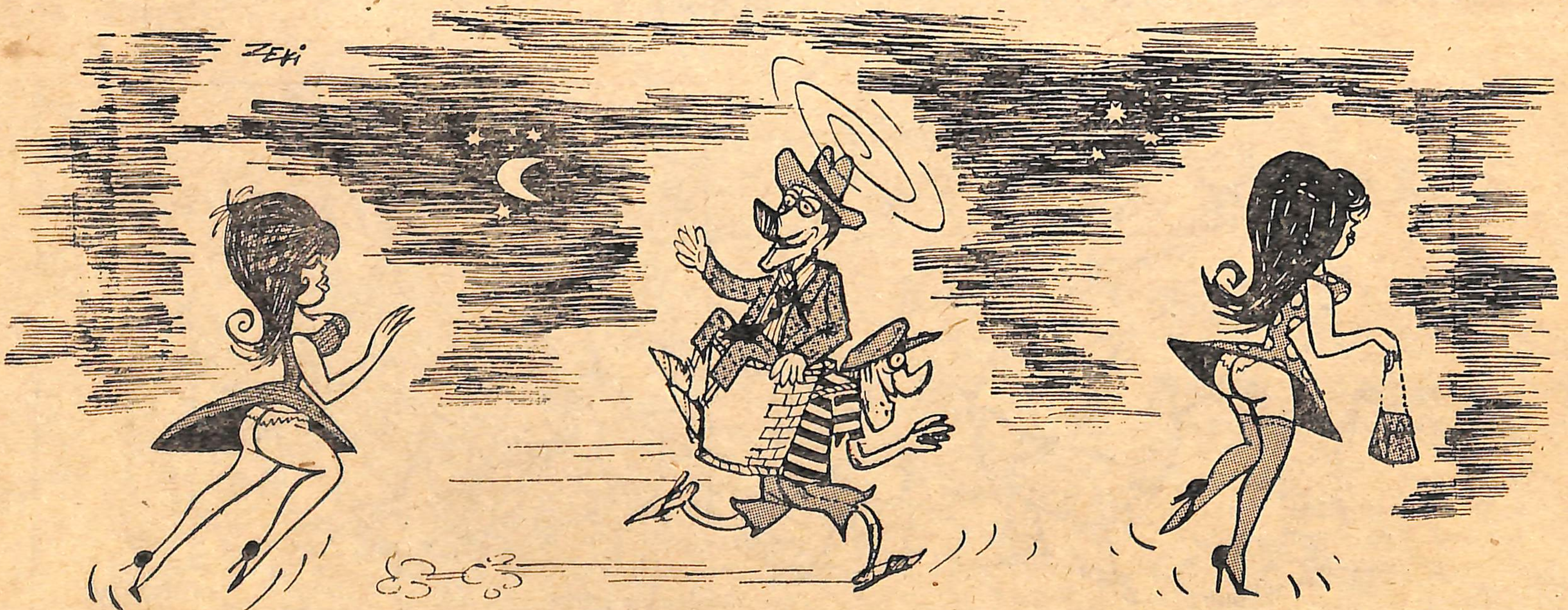
Yemek salonunda, bütün büfeler İngiliz maundu. Çatal, bıçak, kaşık, som gümüş. Yontma kristal kadehler, içkiyi daha inceltirdi, daha lezzetlendirirdi pırıl pırıl güzellikleri ile...

Sercle d'Orient'ın kav'ı hiçbir yerde yoktu diyebilirim: Dünyanın en güzel, yıllanmış şaraplarını orada içebilirdiniz. Yemek, birinci sınıf ahçıların elinden çıkmış birer eserdi, birer sanat eseri!

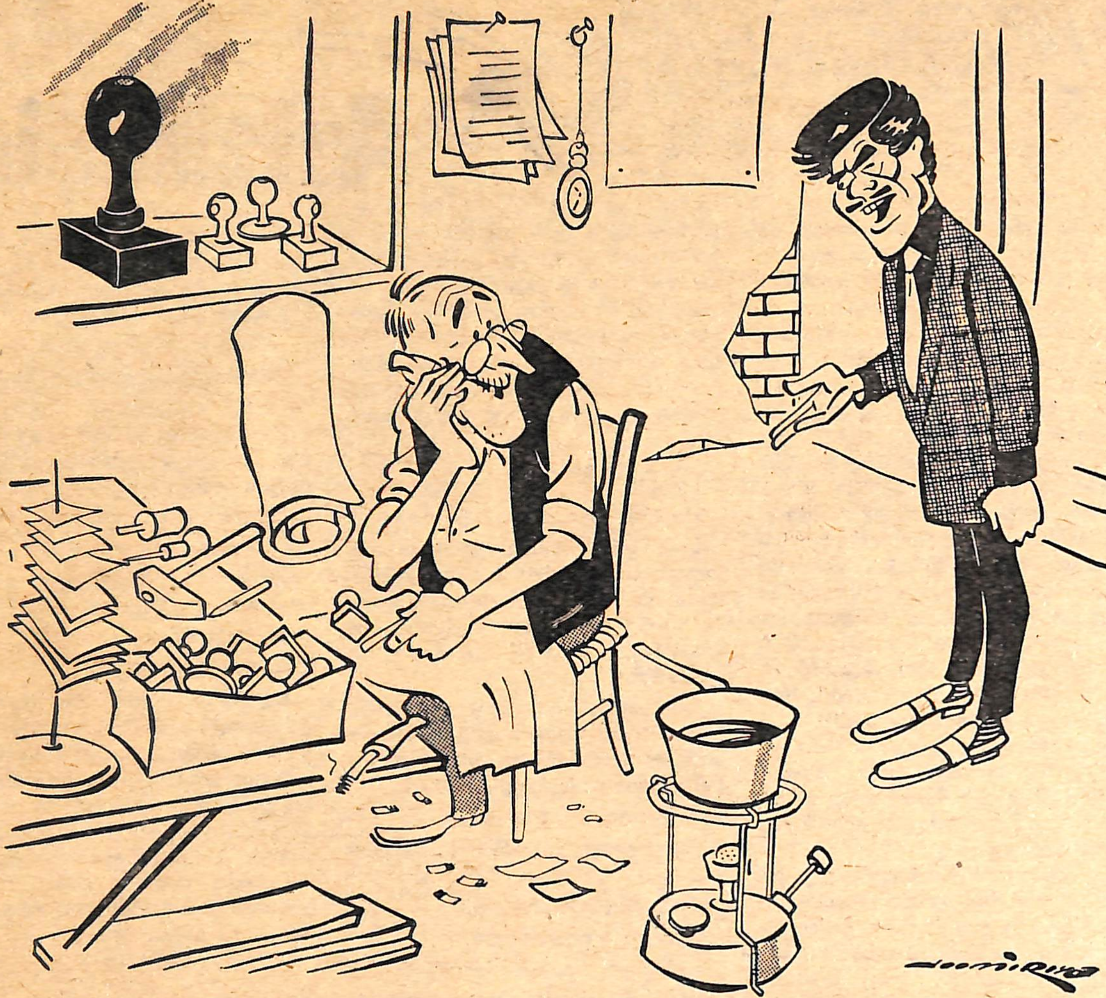
Bir özelliği daha vardı Kulübümüzün: Kadın gelmezdi. Erkeklerin, iş ile ev arasında dinlenme yeriydi, huzur evi idi Kulüp.

Şimdi mi?... Ohooo, hanımlar arasında nerdeyse azınlıkta kalacağız!

Ayak seslerinin yol halılarına gömüldüğü eski Sercle d'Orient şimdi çok, çoook cümbüşlüdür: Geceleri saz sesleri, davul sesleri, hattâ «Halime» nin samanlıktan çığlıkları bile gelir!

Küfedeki — Ağır ol be!... Sür'at felâkettir!...

— Bir damga istiyorum?..
— Evrak damgalamak için mi, vatandaş damgalamak için mi?..

PAZARTESİ

Derin bir konu

Bir inek, Efes Otelinde misafir ediliyormuş.

Şu ineklerle insanların arasındaki ilişkiye akıl erdiremez olduk doğrusu! Bir bakıyorsunuz üç beş inek yüzünden milyonlarca insan birbirine giriyor, bir bakıyorsunuz ineğin biri, en lüks otellerde misafir ediliyor. Devir değişti de inekler mi insanlaştı, insanlar mı inekleşti, billâhi anlayamadık gitti!

SALI

Gık diyeni

Sayın Demirel, «Millet münakaşadan bıktı» demiş.

Biz de aynı fikirdeyiz. Sebepli sebepsiz, konuşmadan, tartışmadan, «Gık» diyeni alnından vuruyorlar!

ÇARŞAMBA

Biz yaşarız ama

«Elektrik Problemleri» konulu toplantıda, Keban'dan İstanbul'a elektriği nasıl getireceğimizin hikâyesini dinleyen Amerika'lı uzman katıla katıla gülmüş ve, «Keban'dan elektrik gelinceye kadar siz ölürsünüz!» demiş.

Aman mister durun, bu bizim sadece elektrik meselemiz. Hani susuzluk, işsizlik, yolsuzluk gibi meselelerimizi nasıl halledeceğimizi de bir dinleseniz, o zaman siz gülmekten ölürsünüz!

PERŞEMBE

Epey gelişme var

«Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı var» diye sık sık takrarlanan güzel bir atasözümüz vardır hani. Kimbilir hangi yüzyılda söylenmiş bir söz... O ataların oğulları çoktaaan dede olmuş, o dedelerin torunları da ilerlemiş, gelişmiş, modern birer insan olmuş.

Şimdi gazetelerde okuyoruz: Yıl, 1966. Adana'da 100 kişinin katıldığı kavgada, bir fincan kahve için 11 yaralı var!

CUMA

Ne yapacaktı yani?

C.H.P.'li Kenan Esengin Paşa: «Eşkiyalar kol gezerken, Faruk Sükan yatağında nasıl rahat uyur?» demiş.

A iki gözüm, bu da sorulur mu? Nihayet İçişleri Bakanınınki de can. Dışarı çıkıp hayatını tehlikeye sokacağına, sokar başını yorgana mışıl mışıl uyur!

CUMARTESİ

Barış içinde

Ankara'ya gelen şikâyet heyetinden Siirt A.P. İl Başkanı, «Eşkiyalar şehre inip, polis ve jandarmalarla karşılıklı çay içiyorlar» diye dert yanmış.

Bunun hayret edilecek bir tarafı yok ki... Siyasîlerimiz birbirleriyle dalaşıyor, öğrencilerimiz «Sağcı - Solcu» diye birbirleriyle savaşıyor, anlaşılan bu hengâmede sadece eşkiyamız ile zabıtamız barış içinde yaşıyor. Bırakalım da onlar birbirlerine girmesinler bari!

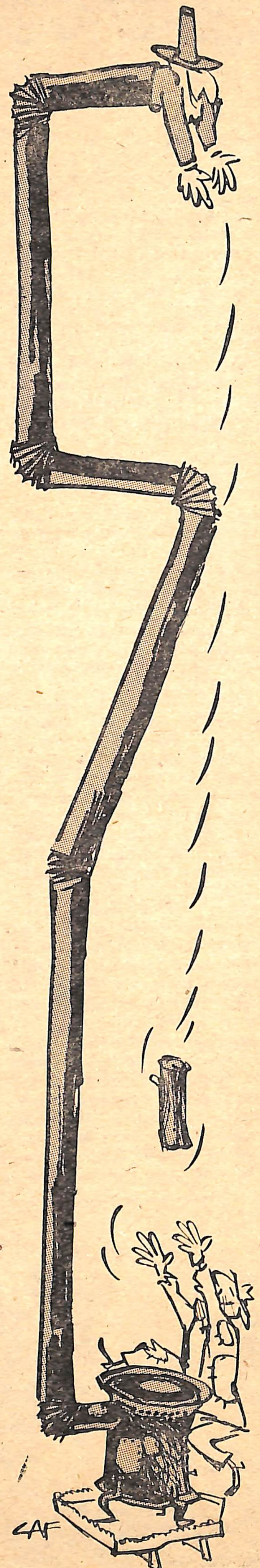
PAZAR

Koku!

Avlanmak için yurdumuza gelen İtalyan avcıları, avcılarımızın başarısızlıklarını duyunca, «Yurdunuzdaki av köpekleri her halde iyi koku almıyor» demişler.

Haltetmişler! Aslında av köpeklerimizin burunları öylesine koku alır, öylesine koku alır ki, üç kere ava çıkan köpek, dördüncüsünde efendisini köpek olarak kullanır. Avların azalması, iyi koku alan av köpeklerinin çoğalmasından belli değil mi?

Boru hattı araştırması yapılacak. — Gazeteler —

— Al bakalım ahbap, geçen yıldan kalmış!

Kürek Kemiği

Aziz Nesin

TABİAT Bilgisi dersindeydik. Kapı açıldı. Önde bir adam, arkada Müdür dersaneye girdiler. Önden giren mümeyyizmiş.

Mümeyyiz, öğretmenimizle biraz konuştuktan sonra Oğuz'u derse kaldırdı. Ama siz Oğuz'u tanımıyorsunuz ki... Biz derslere başladıktan bir kaç hafta sonra, başka okuldan bizim sınıfa geldi. Taşradaymış babasının işi. Sonra İstanbul'a taşınmışlar.

Oğuz kekeme, ama şöyle böyle değil, çok kekeme. İlkin bazı arkadaşlar onun kekemeliğiyle alay etmeye kalktılar. Hiç kızmadı. Kendisiyle alay edenlere gülüp geçti. Oysa Oğuz'un kendine güvendiği bir yanı varmış da ondan alay edenlere kızmıyormuş. Hani, az sonra hünerlerimi görünce nasıl apışıp kalacaksınız der gibiydi. Gerçekten de öyle oldu.

Paydosta bahçedeydik. «Kim benimle ağaca çıkma yarışı yapar?» diye hepimize meydan okudu. Zavallı Oğuz bu sözü o kadar kolay söyliyemedi. Epey uzun kekelemeden sonra ne demek istediğini zorlukla anlatabildi. Çocuklar, beni ileri sürdüler. Ama ben kekeme çocuğu önemsemediğimden onunla yarışmak istemedim. Bunun üzerine Turan ileri atıldı. Muslukların yanında atkestanesi ağacı var ya, işte o ağacın önüne, yere bir çizgi çizdik. Oğuz'la Turan çizgi üstüne geldiler. Ben «Bir, iki, üç!» dedim. Fırladılar... İnsanın aklı durur. Turan daha ağacın dibine yeni gitmiş, ağacın gövdesine sarılmaya çalışıyordu ki, Oğuz birden gözden kayboldu. O koca ağacın tepesinden bir ses duyduk. Bir de baktık ki Oğuz, ağacın tepesinde, hem ayağa kalkmış, eğilip aşağıya bakarak sesleniyor. O kadar kekeliyor ki, ne dediğini anlayamadık. Birkaç kere:

— Ne diyorsun? diye bağırıp tekrarlattıktan sonra dediğini anlayabildik. Aşağıda, iki koluyla atkestanesinin köküne yapışmış olan Turan'a, «Çok mu özledin de, ağaca öyle sarılıyorsun?» diye onunla alay ediyormuş. Turan da ağacın gövdesine tırmandı ama, yarı yüksekliğe gelince daha yukarı tırmanmayı gözü kesmedi. Ama bu sefer aşağı da inemiyor. Oğuz kedi gibi, evet tam bir kedi gibi, sıyrıldı ağaçtan. Turan'ın altına gelince ona «omuzuma bas!» dedi. Böylece Turan'ı yere indirdikten sonra, «Hani var mısınız ağaca çıkmaya?» diye hepimize yeniden meydan okudu. İşte o olaydan sonra Oğuz gözümüzde büyüdü.

Okul dönüşü daha başka gösteriler de yaptı. Çantalarımız ellerimizde, okulun arkasındaki arsadan geçiyorduk. Birden fırladı. Hani orda birkaç selvi var ya, o selvilerden en uzununa tırmandı, ta tepesine kadar. Düşecek diye korktuğumuz için, aşağı inmesi için yalvardık. A ma o, «Bu daha birşey değil. Ben düz duvara tırmanırım» dedi.

İnanmadık ama, gerçekten de yapıyor. Düz duvara, sanki üstünde yürür gibi iki üç metre çıkıp iniyor sonra. Ama bunları göz açıp kapayasıya yapıyor.

Oğuz, Kıvırcık Neriman'la sıra arkadaşı. İkisi bir sırada oturduğu için, Neriman onunla iyi arkadaş oldu. Neriman, böyle cambaz bir arkadaşla bir sırada, yanyana oturmaktan övünüyordu.

Oğuz bir gün okula gelmedi. Sonra öğrendik, hastalanmış. İşte Oğuz'un gelmediği gün, Kıvırcık Neriman, «Çocuklar, biliyor musunuz, Oğuz neden kekeme olmuş?»

Merakla «Neden?» diye sorduk. Neriman, «Bana anlattı» dedi, «Babası çok döğüyormuş. Dayak korkusundan kekeme olmuş zavallı. Eskiden kekeme değilmiş.»

«Sahi mi?»

«Valahi... Kendisi anlattı.»

Sonra Kıvırcık Neriman, bilgisinden ötürü daha da böbürlenerek:

«Nasıl öyle kedi gibi ağaçlara tırmanabildiğini de biliyor musunuz?» dedi.

«Nasıl?» diye merakla sorduk.

«Çünkü» dedi, «Babası ona kızar kızmaz, dayak yememek için kaçıyormuş. Babası da kovalıyormuş. Babası daha hızlı koştuğu için yakalayıp dövüyormuş. Oğuz da dayaktan kurtulmak için, ağaçlara tırmanmak zorunda kalmış. Zavallı korkusundan öyle yüksek ağaçlara çıkıyormuş ki, babası o kadar tepeye çıkamazmış. Oğuz'un, leylek yuvası gibi çınarların, kavakların tepesine kurulup orada saatlerce beklediği olurmuş. Sonra annesi, «Baban gitti, hadi in artık!» diye seslenirmiş de Oğuz da o zaman inermiş.»

«Sahi mi?»

«Vallahi... Kendisi söyledi.»

Hepimiz Oğuz'a acıdık.

İşte, Tabiat Bilgisi dersinde mümeyyizin kaldırdığı bu çocuk. Duvarda üç tane insan vücudu tablosu vardı; biri insan iskeletini, biri kasları, biri de sindirim organlarını gösteriyor.

Neriman'la Oğuz'un sıraları önde. Oğuz kalktı, duvara asılı tabloların önünde durdu. Mümeyyiz, iskelet tablosundan bir kemik gösterip:

— Bu nedir? diye sordu.

Oğuz cevap vermeyince, mümeyyiz:

— Bunun adı ne? dedi.

Oğuz'da yine ses yok.

— Oğlum, buna ne kemiği denir?

Oğuz'un arkasındaki Neriman biraz eğilip, «Kürek kemiği» diye fısıldadı. Onun fısıldadığını ben de duydum. Oysa, bilirsin, Neriman böyle şeyler yapamaz. Anlaşılan sıra arkadaşını çok sevdiğinden dayanamadı, hem de mümeyyizin yanında, sözlü kopya verdi.

Neriman'ın fısıltısını duyan Oğuz:

— Kü... kü... kü... kü... diye zorlana zorlana en sonunda «Kürek kemiği» diyebildi.

Mümeyyiz, elindeki sopanın ucuyla, göğüs kafesi kemiklerini gösterip:

— Ya bu ne? dedi.

Mümeyyiz, «Ya bu ne?» diye sorunca Oğuz, demin yanlış söylediğini, asıl kürek kemiğinin şimdi gösterilen olduğunu sanıp, birkaç kere:

— Kü... kü... kü... diye heceledikten sonra, «Kürek kemiği» dedi.

Bu sefer mümeyyiz, ayak kemiği eklemini gösterip:

— Pekiy, bu ne? dedi.

«Pekiy, bu ne?» sorusu Oğuz'u büsbütün şaşırttı. Kürek kemiğinin şimdi gösterilen yer olduğunu sanıp, yine kekeliye kekeliye:

— Kürek kemiği... dedi.

Mümeyyiz kızgınlıktan kıpkırmızı olmuştu:

— Öyleyse bu ne? diye bağırarak yandaki tablodan boyun kaslarını gösterdi.

Oğuz:

— Kürek kemiği... dedi.

Mümeyyiz ayağını yere vurarak, pazı kasını gösterdi:

— Peki bu ne öyleyse?

— Kürek kemiği...

Mümeyyizin hırsından titrediğini görüyorduk. Elindeki sopayla, mideyi, böbrekleri, yüz kaslarını, kafatasını gösteriyor ve «Ya bu ne?», «Pekiy bu ne?», «Öyleyse ya bu ne?» diye soruyor. Bu türlü sorular karşısında büsbütün şaşıran Oğuz, her seferinde, kürek kemiğinin son gösterilen yer olduğunu sanıp, kekeliye kekeliye:

— Kü... kü... kü... kürek kemiği... diyordu.

Zavallı Oğuz kekelemekten ter içinde kalmıştı. Ama mümeyyiz kızgınlıktan ondan daha çok terlemişti. O kadar kızmış ki, en sonunda mümeyyiz de kekelemeye başladı:

— Pe... pe... pe... peki, ya bu ne?

— Kü... kü... kü... kürek kemiği...

Mümeyyiz:

— İnsan vücudunda kürek kemiğinden başka hiç mi birşey yok? Defoool!... diye bağırdı.

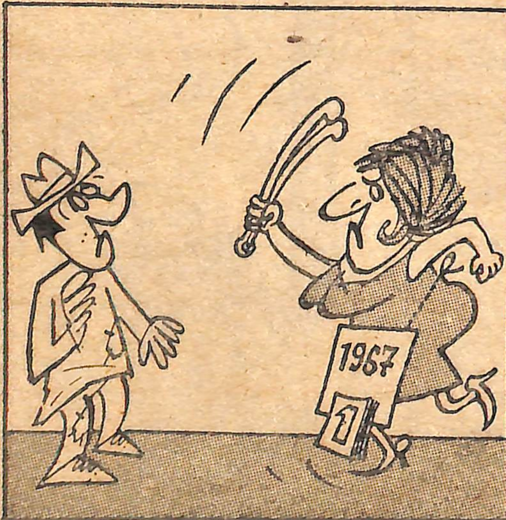
Oğuz büsbütün şaşırdı mı, ne olduysa, geçip sırasına oturacağına kapıyı açıp dersaneden çıktı. Biz şaşıp kaldık.

Mümeyyiz de gitti. Ders bitti. Bahçeye çıktık. Bir de baktık ki, Oğuz atkestanesi ağacının tepesine tünemiş. Ordan bize:

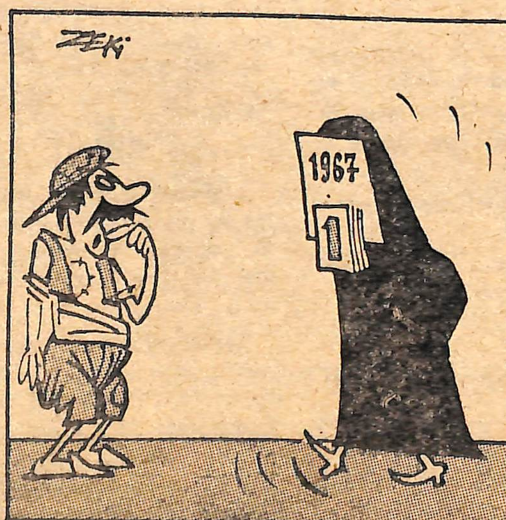
— Git... git... gitti mi? diye soruyordu.

— Gitti... dedik de ağaçtan indi.

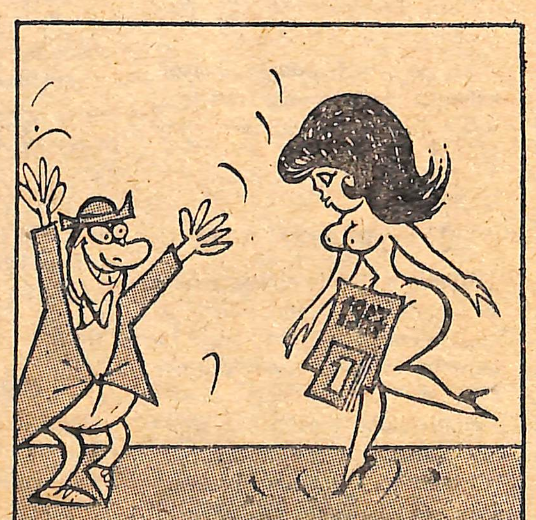
Aziz NESİN

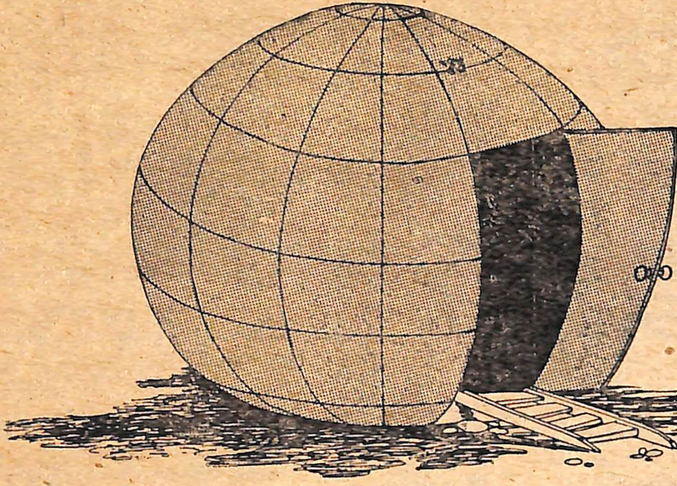
Yeni yıl kimine böyle gelir...

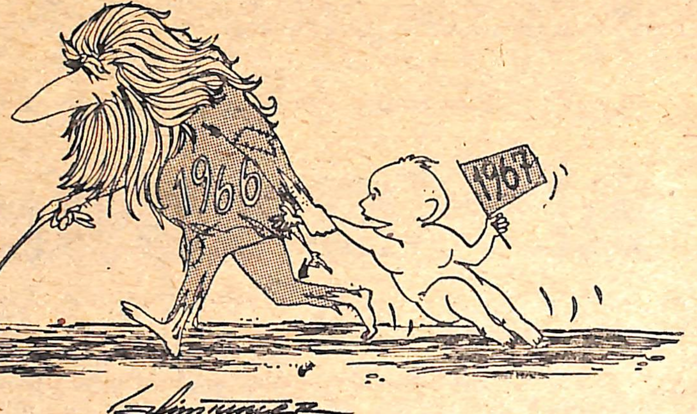

Kimine böyle...

Kimine de böyle!..

— Korkma oğlum, içi dışardan göründüğü kadar karanlık değil!

Ankara Mektubu

Karşılayış!

Ve İsmet Paşa hanımefendisine sordu:

— «Harem tarafına gidiyorsunuz, değil mi?»

Şeref salonunun kapısından girmişlerdi hava alanında. Sunay Tunus'tan dönüyordu. Hava kapalıydı ve 1923'ten 43 sene sonra İsmet Paşa hanımefendisine soruyordu:

— «Harem tarafına gidiyorsunuz değil mi?»

Şeref salonunda, karı kocalar, kapıdan itibaren «tabiatiyle» ikiye ayrılıyorlardı. Hanımlar bir tarafta kümeleşiyorlardı, beyler bir tarafta. Bir tarafın öbür tarafa söyliyeceği yoktu ki... Var mıydı?...

Hepsi toplanmıştı devletin en büyüğüne hoşgeldine. Kabine üyeleri, hanımları, Kuvvet Kumandanları. Tural Paşa da vardı, Tural Paşa da. Basının bize pek ters tanıttığı Tural Paşa. Neden öyle ters tanıtmıştı ki onu basın? Hiç de öyle değildi işte. Gâh Sükan'ın koluna giriyordu, gâh başkasının, herbirini kol geziyordu, gülümser (insan zamanla yumuşuyor da!) konuşkan, yumuşak!

Biçimci İsmet Paşa, az buçuk biçimcilik gösterilerini yapıyordu. Örneğin, arkaya itik siyah fötr şapkalı genç Hükûmet Başkanı oturuncaya kadar ayakta kaldı, Demirel'e:

— «Aman Paşam» lar dedirtmek için! Mesele zaten, «aman Paşam» dedirtmekteydi.

Birden, ihtilâl zamanı gözümün önünde canlandı, hani şu tufandan önceki ihtilâl!... İsmet Paşa, ihtilâlin paşası Madanoğlu'yla karşılaşacaktı Mecliste. Madanoğlu «pederâne» karşılamayı bekliyordu, azcık yukardan. Halbuki paşaların paşası ayağa kalkmış, onu bir devlet karşılar gibi karşılamıştı ve Madanoğlu küçük dilini yutmuştu!

Gene Nazmiye Demirel'le ufak ufak sohbetleşildi. Artık bu gelenek haline geldi: Mandalina soyma ve ikram etme, cıgara yakma, zararsız şakalar yapma...

Şu resmi ziyafette mandalina soymada azcık duralım Akbaba. Herkesin gözü yaşardı, «Paşa mandalina soydu ve Nazmiye Demirel'e yedirdi» diye. Ben düşündüm, Kraliçe Elisabeth'in yanında otursa bir yemekte. Ona da mandalina soymaktan gözümüzü yaşartırmıydı diye. Ben bu cins «Biz bize benzerizlikleri» sevmiyorum!

Ulaştırma Bakanı, hoşgeldine şapkasız gelmişti. Paşa nedenini öğrenmek istedi:

— «E, bir şapka yüzelli lira, alamıyoruz Paşam» oldu cevap!

Bu II nci cumhuriyetçe cevabı aklı almadı Paşanın. Ama benim aklım aldı, hem de sempatik buldu üstelik...

Hanımlar grubunda kimse kürklü değildi nedense, ama parlak bir sadelikteydi. İki cins hanım vardı: Rahatlar, rahatsızlar. Rahatlar... Rahattılar. Rahatsızlar, kasalak... Grup fazla cıvıldamıyordu.

Havada, bir nokta belirdi. Büyüdü. Kondu. Bir yük uçağıydı bu: D bilmem ne. Amerikan uçağı. Bizde iki adet varmış. İçi düzenlenmiş, koltukla kanapeyle, ve Tunus'a onunla gidilmişti kutu içinde gidercesine: Pencere tertibatı fazla geniş tutulmamış yük uçağı olduğundan ötürü...

Yük uçağından her zamanki Sunay indi. Protokolda ufak karışıklıklar oldu. Önde yürüyecek Demirel arkada yürüdü. Arkada yürüyecekler öne geçti. O sırada Tural Paşa işte, sivilleri, «kol kol gezdi». Sunay İsmet Paşa'ya, ağızdan dâvetler aktardı. Tunus'lular, Paşaların Paşasına: «Siz de buyrun» diye haber göndermişlerdi. Uçakta hafiften rahatsızlanan bayan Sunay'a, bir kırmızı buket karanfil sundu, hanımlardan biri... Hediyeler kilimimsi şeyler, arabaların «terkesine» atıldı, ve kafile, günün griliğinde kıvrılan yoldan şenliksiz bir başkente doğru yöneldi...

Defilenin devi

Bu seferki defileyi, öyle mektep medrese organize etmemişti. Amerikan - Türk Kadınları Derneği organize etmişti, ya!

Defile onun için, dev yavrusu, Millî Gökdelenlerde yapılmıştı, dev bir defileydi ve saatlerce sürdü. Ankara'nın politika dışı kremasını, dizdize, dişdişe getirerek, Kulüp X'in salonundaki bayıltacak sıcaklıkta.

Bizler, artık birer robot halindeyiz: Meclis, defile, tiyatro arasında gönülsüz mekikler dokuyan robotlar...

Yirminci kata çıkan asansör, insanın yüreğini patlata çatlata, panterli, astraganlı, vizon etollü bir kalabalık boşaltıyordu Kulüp X'e diken diken veya fiyong fiyong, mor, yeşil, siyah bone'li...

Ve herkes salona girer girmez, ümitsiz ümitsiz, sandalye peşine düşüyordu. Her bir kuşak mevcuttu salonda: Haminnem kuşağı, benim kuşağım, Sylvie Vartan kuşağı ve üç kuşağın vücudu da çoğunlukla Evropa'dan gelmeliklerle sarmalanmıştı...

İnsan o kadar kalabalıkta önce kimseyi tanımıyor, sonradan kendisine kim daha kesif antipatiyle bakıyorsa, onu seçiyor:

Bir masaya, Gümüşpala merhumun yakın dostu, Kemal Kestelli'nin hanımı, Jale Kestelli hâkimdi, yeşil dö piyesiyle, rüzgâr esintisinden yana yatmış, yeşil başak tarlası gibi bonesiyle... Bir merdiven üstünde, merdivene kadar doluydu Kulüp, Münire Derviş (Özel teşebbüs), klâsik çağla rengi, yakası kürklü, broşe dö piyesiyle. Mikrofonda, bütün bu süslü hanım kalabalığına gevrek kahkahalar attıran, Halit Kıvanç, esprilerini sıralıyordu... Ve Moda Kralı Nail'in hazırladığı elbiseler, selvi boy mankenlerin üzerinde selvileşerek gözlerimizin önünden geçiyordu, güllü, (çok güllü elbise vardı), pırıltılı (pırıltılar daha fazla çoraplardaydı) ve... Arşa kadar mini-etek!... Kim giyecek kuzum onca mini - eteği defile dışı?

Gül gül gül, dantel dantel dantel, gipür gipür gipür... Bunlar bildiğimiz kumaşlardı. Bir de moda, bu bildiğimiz kumaşlara, siyah rafyadan kılıf - biçim kıyafetler ekledi. Rafya kalın (bir nevi parlak hasır), kılıf biçimden başka biçim götürmüyor.

Nail, Moda Kralı Nail işi büyütmüştü. Erkek mankenlere de, mini eteklere inat tâ dizlerin altına kadar inen bol ceketli erkek elbiseleri göstertti.

Erkeklerden mankenlik edenler Üniversite talebeleriydi. Üniversitede hayat pek neşeli geçmiyor ki, hepsi bunca durgun bunca somurtuktu...

Mankenler arasında iki güzellik kraliçesi de vardı, edalı mı edalı, edalarını yazık, foto-muhabirleri hariç, ve seyircilerin arasına sokulmuş iki üç zararsız «amca» dan başka hiçbir ihtisas sahibi seyredemedi!

Gözümüzle gördüğümüz şu: Nail'in kendi bakımından bir gelişmesi var. İşini büyütmüş. Bir süre önce ilk Paris yolculuğunun koleksiyonda etkisi görülüyor. Ama, nice mükemmel olursa olsun, taklitçilik devrelerini sevmiyorum. Büyük çaba vardı muhakkak: Bunca model hazırlayabilmek için büyük çaba lâzım... Ne mi yoktu? «Has» lık yoktu. Ankara havası yoktu. Paris havası?... O da yoktu!

Sonra, lüks lüks olmalı, ismi üstünde, lüks! Beyaz vizon bordür olması gereken elbisede veya pelerinde, beyaz tavşancağızı kullanırsanız, eee, lüks özentiye dönmez mi?

Gene hepimiz memnunduk. Bizi süslemek için bunca çabaya memnun. Bir atılgan genç adamın girişiği büyük denemelerden memnun.. Kongreydi, toplantıydı, kavgaydı, bütün bunları iki üç saat unutmuş olmaktan memnun...

Nimet ARZIK

— Al, bu da benden!...

Saymadıkları!

Bülent Ecevit, yılbaşı gecesi İsmet Paşa'nın elini öptü:

— Bir yaşa daha bastık Paşam!

— Eveeet... Hayatımda bastığım tek yaş budur!

Bir gazeteci, arkadaşının kulağına fısıldadı:

— İnönü 1946'dan beri bastığı yaşları saymıyor galiba!...

hırsız vaaar!

Vedat Saygel

GECE yarısı annemin:
— İmdaaat, hırsız var! diye bağırması, çoluk çocuk don gömlek yataklarımızdan fırlamamıza yetti.

Uyku sersemliğiyle sokak kapısına yönelmişim:

— Hani? Nerede hırsız?

Bütün gücü ile yüznumaranın kapısına dayanan annem, soluk soluğa:

— O kılıkla nereye gidiyorsun? dedi. Hırsız burada!

Gerçekten de bu kılıkla değil sokağa çıkmak, insan kendi evinin içinde bile dolaşamazdı. Naylon geceliği içinde tir tir titreyen karım, ağlamaklı bir sesle sordu:

— N'apıcaz şimdi?

— Alık alık dolaşacağınıza yüklenin kapıya, dedim. Önce giyineyim, sonra elbette bir şeyler yaparız.

Elimi pantolon askısına attım, pantolon yok. Pijamaları bıraktığımız yere baktım, pijamalar yok. Gardrobu açtım, herhangi birimize ait en küçük bir giyecek kırıntısı yok!

— Yahu biz soyulmuşuk!

— E maşallah, dedi annem, yavaş yavaş uyanmaya başladın. A oğlum, saatlerdir boşuna mı, «Hırsız var, imdat» diye bağırıyorum? Elbette soyulduk. Baksana şu halimize!

İçerden hırsız cevap verdi:

— Kapıyı açın da, asıl siz benim halime bakın. Bu yaptığınız, insanlığa da, Anayasaya da aykırıdır! Hepinizden dâvâcıyım!

— A a, şuna bakın, diye bağırdı annem. «Yavuz hırsız, ev sahibini bastırır» sözünü boşuna söylememişler... Evi soymuş soğana çevirmiş, üstelik hepimizden dâvâcı olduğunu söylüyor.

— Ah ben bu kafamı bilmem ne yapayım, diye kendi kafasına bir küfür savurdu hırsız. «O eve girme, sahipleri ne kanundan anlar, ne insanlıktan... Odun gibi yaşayıp giderler» diye öğüt veren arkadaşlarımı dinlemez misin? Çek şimdi hergele!

Bu sefer karım dayanamadı:

— Kim, biz mi odun gibi yaşarmışık, biz mi insanlıktan anlamazmışık? Terbiyesizin zoruna bak!

Hırsız, avazı çıktığı kadar bağırdı:

— Bir insanı kenefe kilitlemek suçtur hanım! Eli kolu bağlı birine sözle hakaret ise, ikinci defa suçtur! Anayasa diyor ki, madde ondört, paragraf iki: «Kişi dokunulmazlığı ve hürriyeti, kanunun açıkça gösterdiği hallerde, usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça kayıtlanamaz!» Beni buraya tıkmak için elinizde mahkeme kararı var mı bakalım?

Karım korkuyla fısıldadı:

— Söyledikleri doğru mu dersin?

Benim de içimi bir korku sardı. İster misiniz soyulmak bir suç, hırsızı yakalamak ikinci bir suç olsun?...

«Bilmem» gibilerden omuzlarımı kaldırdım. Annem, en gönül alıcı sesiyle hırsıza sordu:

— Affedersin oğlum, Anayasa bizim için de bir şeyler söylüyor mu?

— Bir dakika hanım anne, dedi hırsız. Işığı yakın, bakayım. Soyadınız ne?

— Gariban!

— Yok teyzeciğim, Gariban'ın hakları diye bir madde yok. Gelelim konumuza. Aynı maddenin devamı: «Kimseye eziyet ve işkence yapılamaz. İnsan haysiyetiyle bağdaşmayan ceza konulamaz!» Gördünüz mü, kanun karşısında her bakımdan suçlusunuz!

Karım isyan edercesine bağırdı:

— Ne yâni? Biz suçluyuz da, siz suçsuz musunuz? Başka birinin evine girip hırsızlık yapmak suç değil mi?

— Yanlışın var abla, diye cevap verdi içerdeki. Bak, okuyorum. Madde 40: Herkes dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir!

Büyük oğlum:

— Adam haklı galiba, dedi. Eğer herkes dilediği alanda çalışma hakkına sahip olmasaydı, yol kesenler, adam soyanlar bu kadar çoğalır mıydı? Hiç olmazsa yakalanıp cezalandırılırlardı.

Ben de kararsızlık içindeydim. Kanunları, hırsız kadar bilmediğimizden sordum:

— Affedersin kardeşim, bizim de biraz haklı çıkmak için ne yapmamız gerekiyor acaba?

Herif hırsız ama, hukukî bilgisi kuvvetli bir insan evlâdı:

— Valla âbi, dedi, konu komşu arasında bir zabıt düzenleyip, zabtın doğruluğunu bana da imzalatarak, adalete teslim etmekten başka yapacak işiniz yok!

Eşim:

— Ayol ne salak insanlarız, dedi. Polis çağırsak ya...

İçerden hırsız cevap verdi:

— Polis aramakla boşuna vakit kaybetmeyin abla... Bulamazsınız. Bir kısmı nümayişçi talebelerle uğraşıyor, bir kısmı siyasî parti kongrelerini dolaşıyor. Zaten kaç polis var ki memlekette?

Büyük oğlum:

— Sabaha kadar burada nöbet mi tutacağız yâni? dedi. Ne olacaksa olsun artık.

Eşim:

— Komşuları toplayıp, cürmümeşhut yaptıralım, dedi.

Mileti gece vakti yataklarından uğratmış olacağız ama, başka çaremiz de yok!

— Bütün katlardakileri uyandırın, dedim çocuklara. Hırsız yakaladığımızı söyleyin.

Annem:

— Evde bizden başka kimse yok ayol, dedi.

— Neredeler?

— Üst kattakiler ailece grev yaptıkları fabrikanın önünde nöbet tutuyorlar.

— Alttakiler?...

— Onların da babalarının gözüne çöp mü kaçmış ne, «Lodos rüzgârını protesto yürüyüşüne» çıktılar ezan vakti...

Gördünüz mü başıma geleni... Ellerimi şakaklarıma dayayıp, çöktüm olduğum yere. Eşim:

— Koşun bâri, dedi, Rıza amcaları çağırın, gelsinler...

Büyük oğlan yıldırım gibi çıkarken, annem de küçüğüne:

— Durma oğlum, dedi, sen de Hasan ağabeyinleri çağır bâri...

Üç beş dakika sonra çağırttıklarımızın yerine, bizim oğlanlar geldi:

— Rıza amca hademelerin zam isteme yürüyüşündeymiş, dedi büyüğü.

Sonra küçüğü başladı:

— Hasan ağabey özel bir işi için teknikerlerle beraber Ankara'ya gitmiş!

Beynim attı:

— Yâni hiç erkek kalmamış mı mahallede?

— Kaldı, dediler. Kahveci Kenan var ama, acaba gelir mi?

Yarım saat sonra onun haberini de aldık. Kehveci Kenan, Üniversite bahçesinde yatan oğluna battaniye götürmeye gitmiş! Yüznumaranın kapısını açıp:

— Çık arkadaş, dedim hırsıza. Anlaşılan koskoca İstanbul'da iki erkek kalmışık. Üç kuruşluk mal için biz de birbirimize girmeyelim.

Elindeki bohçayla birlikte mahçup mahçup çıktı.

— Şu bizden aldığın mallara toptan ne verelim?

Adam, titreşen çocukları birer birer süzdü:

— Hay Allah kahretsin, dedi. Hep yürek parçalayıcı olaylar da bize rastlar! Neyse, verin bir binlik de, sulh olalım!

— Çok, dedim. Olacağını söyle de...

Annem de pazarlığa katıldı:

— Haydi oğlum, kiminin parası, kiminin duası... Görüyorsun işte halimizi...

— Neyse, dedi adam, gönlünüzden ne koparsa onu verin.

Elbiselerimizi alıp, adamı savdık. Savdık ama, o gün bugündür taksitleri muntazam ödeyemiyoruz. Geçen gece gene geldi. Elbiselerle yattığımızdan bir şeyimizi alamadı. Hepimizi dolandırıcılıkla suçladı gitti. Giderken de:

— Eğer bu ay da hesabı temizlemezseniz, gelecek ayın başında Ankara'ya doğru bir «Hakkımı istiyorum» yürüyüşüne çıkar, sizi bütün memlekete rezil ederim! diye bir tehdit savurdu.

Ne dersiniz, biz de çoluk çocuk bir yürüyüş yapsak mı?...

Teşekkürlerimiz

Akbaba'nın 45 yaşına basışı, dostlarımızın bizi minnettar eden sevgileri ile karşılaştırdı. Birçok telgraf, mektup, telefon aldık. Bu satırlar, hepsine birden, gönül dolusu teşekkürlerimizi sunmak içindir.

Bu arada, vefalı dostumuz, şair Cenap Muhittin Kozanoğlu, üstad işi bir kıt'a ile yeni yaşımızı kutladı. Eski harflerin ve eski şiirin pek zor bir sanat oyunu vardır: Ebcet hesabı. Her harf ayrı bir rakamdır. Beytin, yahut kıt'anın son mısraındaki harflerin rakamları toplanınca çıkan sayı, yazıldığı konunun tarihini gösterir.

Üstad Kozanoğlu'nun bu kıt'asında da son mısraın rakamları toplanınca 1966 çıkıyor. Akbaba şair dostumuza teşekkürler eder.

Yaş tebriki

Uğurlu Akbaba sağlıkla bastı kırkbeşine
Yayınlayıp yazının, çizginin en üstününü.
Elinde bir şişe, neşeyle geldi bir dostum,
Rakıyle Akbaba'nın kutladık doğum gününü!

1 9 6 6

Cenap Muhittin Kozanoğlu

Balonlar!

Yılbaşı dönüşü :

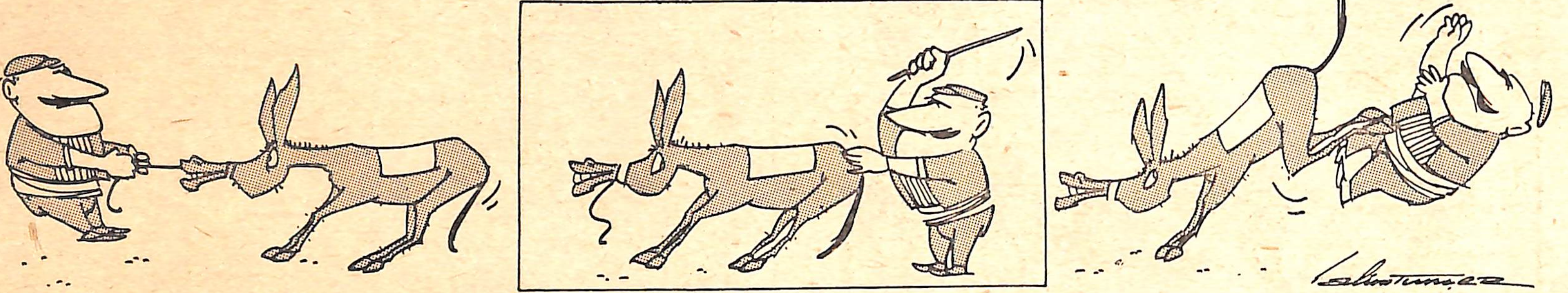

— Şuna bak... Para kırdı küfeciler bu gece!

Halkı aldatan esnaf gazetelerde üç gün teşhir edilecek. — Gazeteler —

— Hınzır herif sen bizi çok yaktın!

Hayvanlara eziyet edenler cezalandırılacak. — Gazeteler —

— Bugün imzalamaz, oruç... Yirmi gün sonra gelin!..

Yeni yıl hediyesi

YILBAŞI

1
İşte çıktı AKBABA.. Demek bugün Çarşamba,
Yılbaşı: Cumartesi!
Gece sabaha kadar, eğlence var, içki var..
Sağlık bundan ötesi!

2
Nereye mi gitmeli?... Aylığı eritmeli
Tam keyif çatacaksan!
Az içki, meze derken, sabah olur da erken,
Tertemiz çıkar insan!

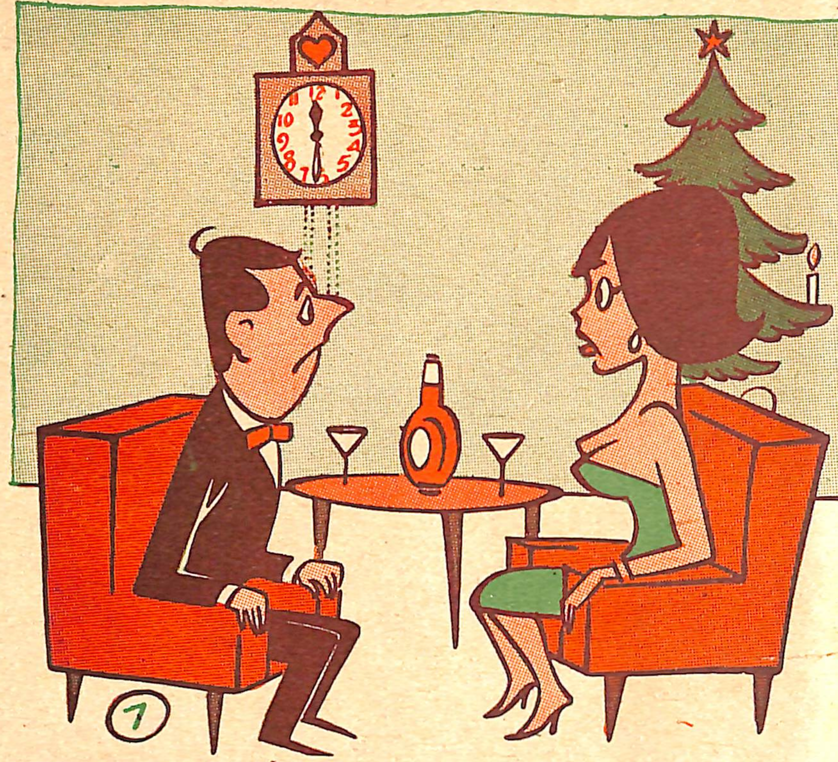
3
Nereden mi?.. Kulüpten... Kulüp ne mi?... Sus ulan,
Böyle yabani olma!
Girersin meyhaneye: Gece lokali diye
Yuttururlar bir dolma!

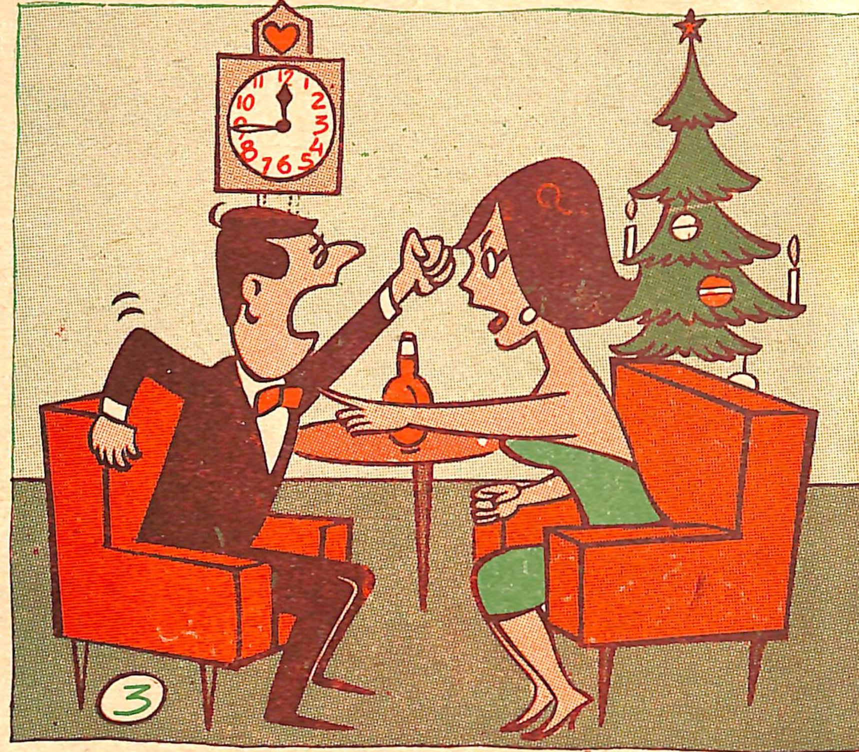
4
Bura kulüptür işte... Gelir önüne liste:
Bir tek viski yirmi beş!
Barmen konyağı dayar: Üstüne bol su koyar!
Sen de içersin.. Gebeş!

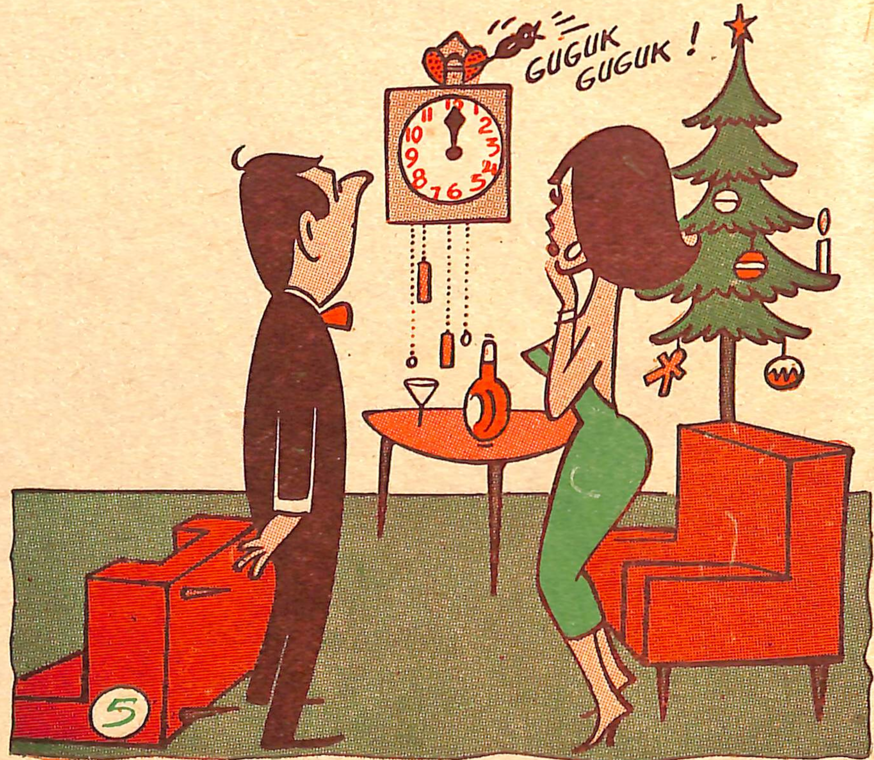
5
Yanında karın da var... Kıra salınan davar
Aynı ottan yemez mi?
Oooh, keyfin ermez sona: Boş bulunup, garsona
O da: Viski, demez mi?

— Aman anneciğim ne var bunda?.. Yeni yılı kutluyoruz!

Erkek felsefesi!

Yılbaşı gecesi, içki masasında konuşuyordular. Yaşlı adam, yanakları hafif kızarmış, gözleri uzaklarda, mırıldandı:

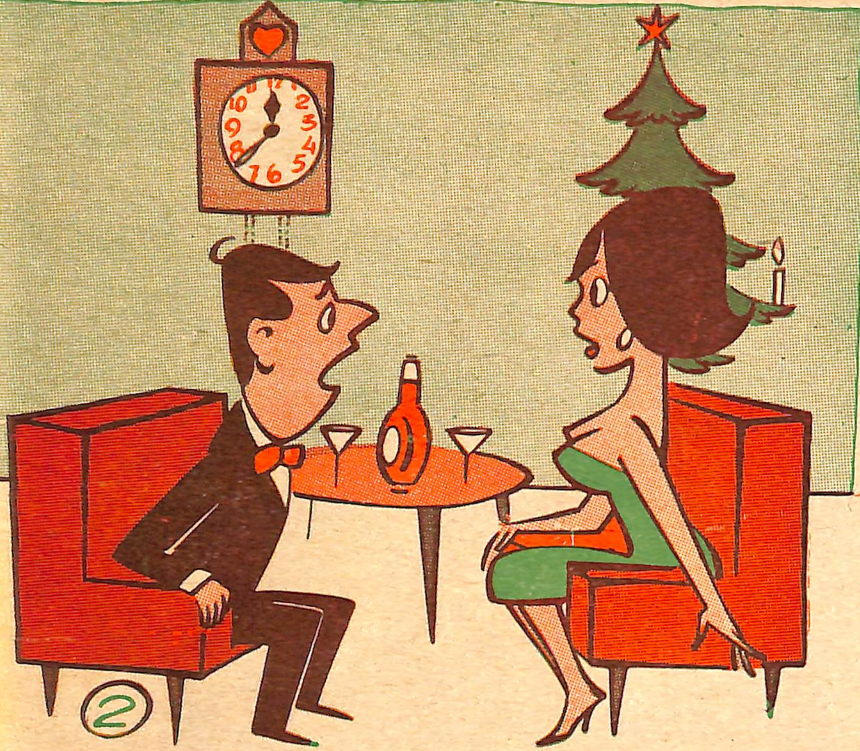
— İnsan elli yaşına kadar her yıl bir yaşa basar!..

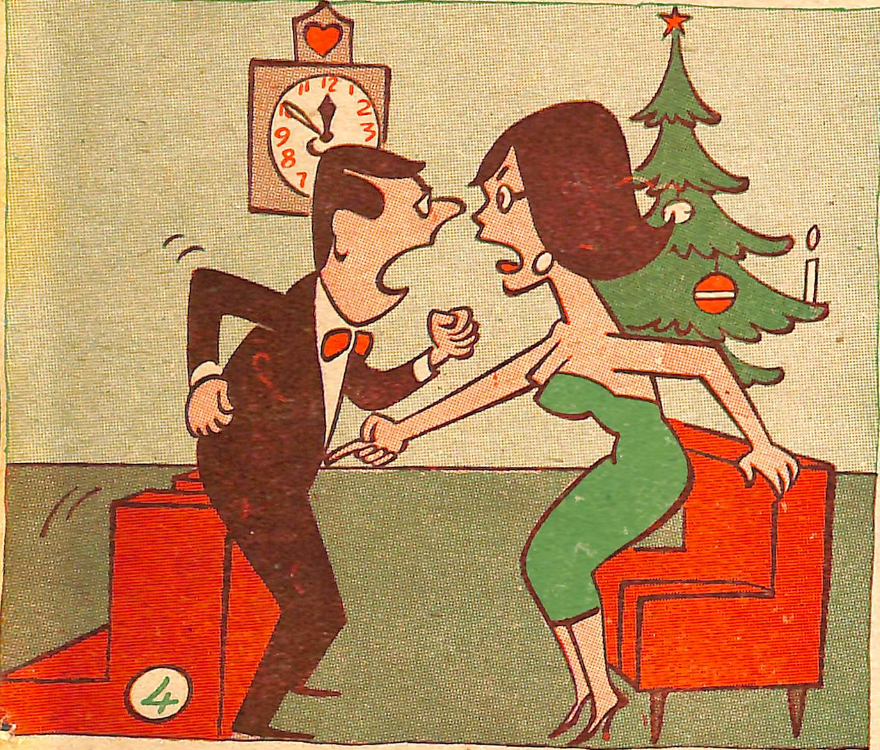
Susunca, masadakiler sordular:

— Sonra?...

— Sonra... Her yıl bir yaş insana basmaya başlar!

BİR YILBA

I GECESİ!

YILBAŞI

6

Kaçarsın apar topar: Turistik Kulüp yapar
Senin cüzdanı deve!
Haydan gelmedi paran... Huya gitmesin, davran:
Tez kirişi kır eve!

7

Evde ne yapmalı mı?... Ben bilirim malımı,
Becerirsin çok işler!
Şöyle Köroğlu - Ayvaz, çakıştırırsın biraz...
İçin, bağrın genişler!

8

Akşam kurar sofrayı, bastırırsın safrayı...
Bu da bizlere çok mu?
Eller toplasın parça... Sosyal adalet varsa,
İki zeytinin yok mu?

9

Varsın bizi unutsun... Havyar kesenler yutsun
Bu dünyada havyarı!
Soksa yoğurda parmak, hemen cacık olacak:
Seyret canlı hıyarı!

10

Boşver, topuna: Deh... de!... Kaç kere bir kadehte
Gecen gündüze döndü!
İki türkü, bir göbek... Sonra mı?... Yorganı çek:
On ikide mumsöndü!...

Necdet Rüştü EFE

Yılbaşı dönüşü :
— Yahu bu balonları nereden buldun?..

Kadın felsefesi!

Hovarda bir kadındı. Kadehini yudumlarken sordu:

— Bir yıl oniki aydır değil mi?

Masadakiler «Evet» diye baş sallayınca o bir kahkaha çınlattı:

— Yirmi yaşına kadar, evet... Ama otuz yaşına kadar, bir yıl yirmi dört aydır!... Kırk yaşına kadar, her yıl otuzaltı ay... Nihayet elli dedik mi?... Artık kaç ay bir yıl değil, kaç yıl bir aydır, hesabı biz de şaşırırız!

Kışlık kumaşlar arasında
zirvedeki isim:

Beylerbey
Altınyıldız

1967 kış mevsimi için hazırlanan
yeni desenler piyasaya arzedilmiştir.

Altınyıldız

Avrupa'da aranan yerli kumaşlar

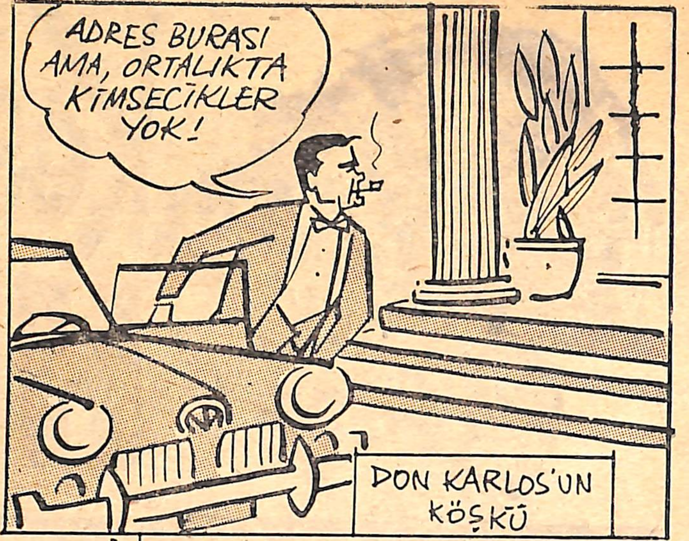
(Manajans : 3367 — 296)

Şöhreti bütün dünyaya yayılan Ceymis Bont'a birgün şöyle bir telgraf gelir:

HEMEN SEVİL'DEKİ DON KARLOS KÖŞKÜNE GELİN STOP HAYATIM TEHLİKEDE STOP MONİK

Bu esrarlı telgraf üzerine Adamımız Ceymis Bont, derhal hazırlığını yapar ve yola çıkar!

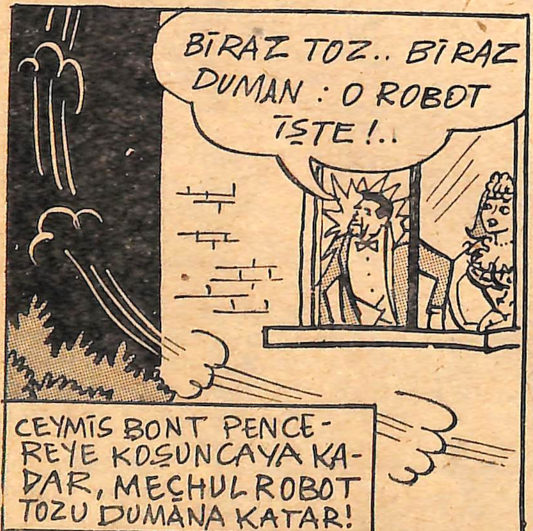

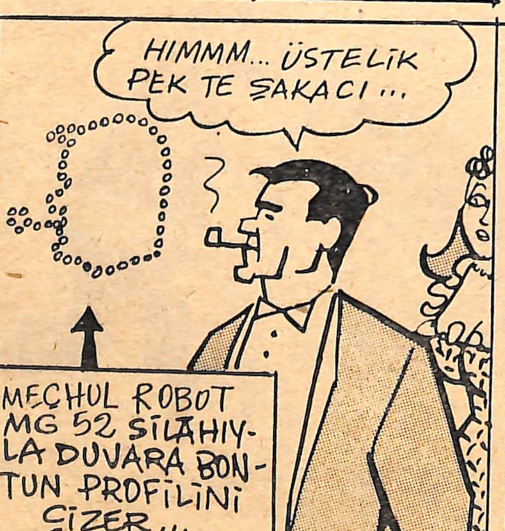

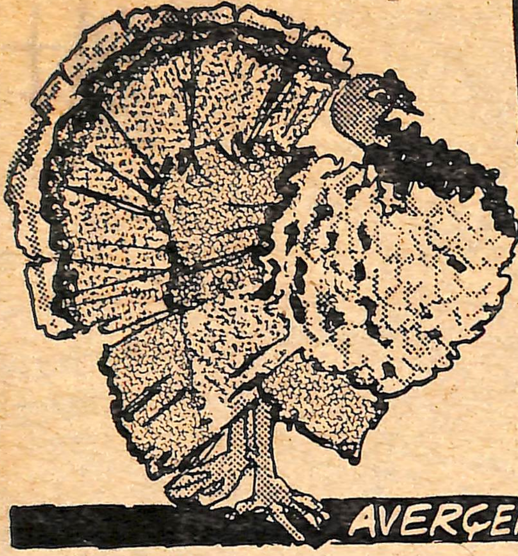

Kestaneli Hindi

AVERÇENKO'DAN Ergin Ortaç

MADAM Nikolaitsch kapının aralığından:

— «Wassilij..» diye kocasına seslendi. «Yeğenin Stepa geldi, aşağıda seni bekliyor.»

— «Öööf!...» diye yüzünü buruşturdu Wassilij Nikolaitsch. «Ne istiyormuş?»

— Tebrike gelmiş... Yılbaşı tebrikine.

— Evde yok deseydin.

— Aaa, olur mu canım?... Zavallıcık yorulup buraya kadar gelmiş... Haydi, bekletme de in aşağıya. Yeni yılını kutladıktan sonra da, eline iki-üç Ruble sıkıştırırsın olur biter.

— Şu işi, benim yerime sen yapsana.

— Hah, bir bu eksikti!... Başımdaki işler yetmiyormuş gibi, bir de senin yeğeninle mi uğraşayım? Hem, şimdi hindiyi temizliyeceğim.

— Sahi, hindi dedin de aklıma geldi... Ziyafet işi ne olacak?

— Bana ne soruyorsun?... Misafirleri çağıran sensin. Bu akşam dâvet ettiklerin yetişmiyormuş gibi, yarına da başkalarını çağırdın. Bir tek hindiyle iki gün üstüste ziyafet verildiği nerede görülmüş?

— Canım, yarısını bugüne diğer yarısını da yarına ayırırız.

— Olmaz öyle şey... Ziyafet sofrasına yarım hindi konur mu?

— Hımmm... Neyse, bir şey düşünürüz elbet. Şimdi sen, şu senin oğlanı çağır da, gelsin bakalım.

— Aaa, senin oğlan diye bir de üstüme atıyor!...

— Pekiy, pekiy... Uzatma da, misafirler gelmeden başımızdan savalım şunu.

Stepa kırmızı suratlı, çıkık elmacık kemikli, ürkek bakışlı bir gençti. Hiç de öyle, amcalarının zenginliğinden faydalanmasını bilen züppe, müsrif, şık yeğenlere benzer tarafı yoktu. Sırtında, kolları dirseğine kadar kısalmış eski bir ceket... Ayağında ise, dizkapakları patlamış boru gibi bir pantolon vardı.

Wassilij Nikolaitsch, yeğenini görünce istemeye istemeye:

— «Hoşgeldin Stepa...» diye mırıldandı. «Nasılsın bakalım?»

— Teşekkür ederim... Yılbaşı diye hatırınızı sormak istedim de...

— İyi ettin ya... Şey... Ne diyecektim?... Haa, Stepa oğlum... Bize bir hindi bulabilir misin hemen?

— Hemen mi?.. Hemen nasıl bulayım amcacığım, bütün dükkânlar kapandı biliyorsunuz.

— Yaa, çok fena! Ne yapsak acaba?... Başımızda bir dert var da. Yılbaşı diye bu akşam bir ziyafet veriyoruz, yarın da başkaları gelecek. Ancak, elimizde bir hindi var... Yâni, bir hindiyle iki ziyafet birden vermek istiyoruz.. Anlıyorsun ya?

Stepa gözlerini açmış dikkatle amcasını dinliyordu:

— «Anlıyorum efendim..» diye başını salladıktan sonra, «acaba,» dedi, «hastalandığınızı söyleseniz.»

— Kim yutar bunu?... Biraz önce kilisede herkes gördü beni.

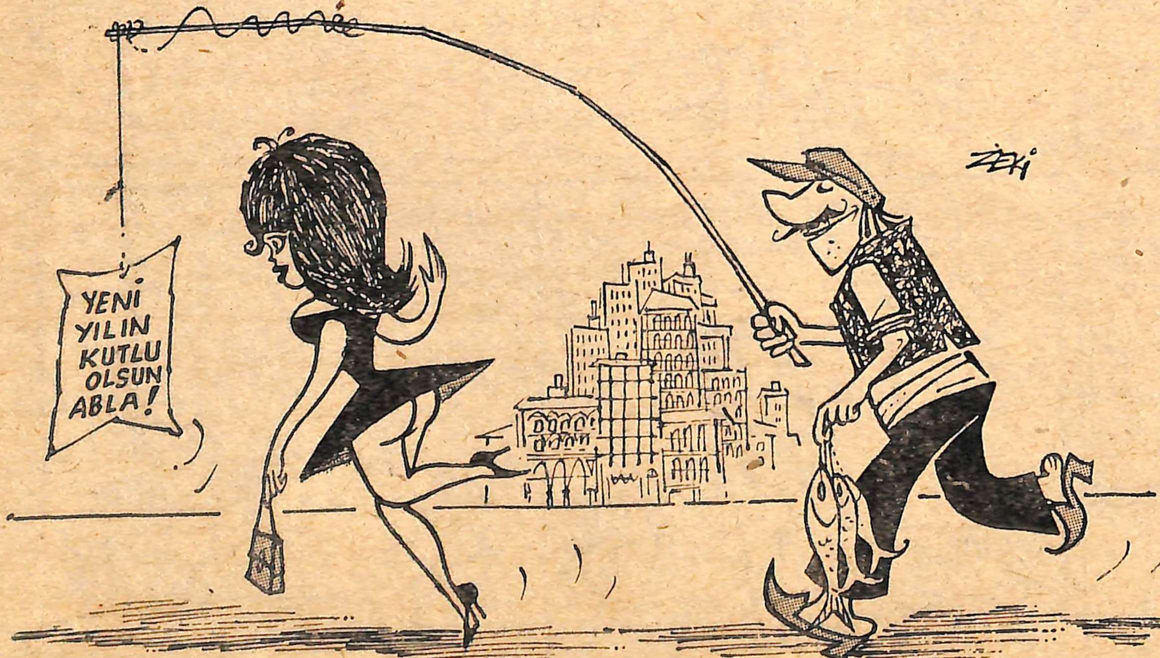
— Pekiy, ahçının hindiyi yaktığını söyleyin.

— Olmaz... Ya misafirlerden biri, «Vah, vah... Nasıl da yakmış?» diye hindiyi görmek isterse. En iyisi, hindiyi misafirlere göstermeli ama, yedirmemeli. Ertesi günü ısıtır, yeni pişirmiş gibi sofraya koyarız.

— Tamam... Çok güzel buldunuz. Hele misafirlerden biri de, tıkabasa doyduklarını, hindiye yer kalmadığını söylerse...

Yeğeninin bu sözleri üzerine sevinçle yerinden fırlayan Wassilij Nikolaitsch:

— «Yaşa be Stepa!...» diye yeğenine sarıldı. «Bu akşam yemeğe bizdesin... Senden başkası bu işi halledemez.»

Balıkçının tebriki..

— Ama, amcacığım... Bu kıyafetle nasıl olur?

— Ne varmış kıyafetinde?... Seni şeref misafirim diye baş köşeye oturturum. Yemeğin sonunda hindi gelince de, «Yooo, bu kadar yemekten sonra bir de hindi mi yiyeceğiz, kaldırın şunu...» diye yüksek sesle itiraz edersin.

— Ya misafirler kızarsa?...

— Aldırma canım... Kızarsa kızsın. Şimdi bırak bunları da beni dinle: Ben numaradan ısrar da etsem, sen, «Yooo, kimsede yiyecek hal kalmadı.» diye dayatırsın. Daha ne düşünüyorsun oğlum?... Gel bakayım... Gel otur şöyle yanıma.

Yeğenini yanına oturtan Wassilij Nikolaitsch elini cebine atınca, Stepa yavaşça:

— «Amcacığım, sakın para vermeğe kalkmayın...» diye mırıldandıktan sonra, ayağındaki, yanları patlamış çizmelerine bakıp, «Verecekseniz, dedi, bir çift kullanılmış çizme verin.»

— Pekiy oğlum, sen nasıl istersen. Ah, Stepa'cık ah!... Sen ne akıllıymışsın da benim haberim yokmuş. Anlaştık değil mi? Hah, hah, ha!...

O akşam masaya oturulmadan önce, Wassilij Nikolaitsch:

— «İşte, size bahsettiğim sevgili yeğenim Stefan Feodorowitsch!...» diye Stepa'yı misafirlere takdim etti. «Buyurun Stefan Feodorowitsch, şöyle buyurun... Şarap mı arzu edersiniz, votka mı?»

Masanın başına kurulan Stepa:

— «Tanıdığım bir general, votkayı hiçbir içkiye değişmezdi...» diye kadehini votkayla doldurdu.

— «Hangi general?...» diye merakla sordu madam amcası. «Vaftiz babalığınızı yapan general mi?»

— Hayır, o değil... Bu bahsettiğim Avrupalı bir general!

Misafirlerden biri hayretle sordu:

— Oralarda bulundunuz demek?...

— Elbette, görmediğim yer kalmadı... Avrupa'yı cebimin içi gibi tanırım!

— Biraz çorbadan buyurmaz mısınız?

— Teşekkür ederim, çorba içmek âdetim değildir... İngiltere'de kimse çorba içmez! Meselâ, siz madam... İngiltere'de böyle çorba içmeğe kalkarsanız rezil olursunuz.

Stepa'nın dili iyice açılmıştı... Bir yandan yiyip içiyor, diğer yandan da boyuna atıp duruyordu. Wassilij Nikolaitsch ise çaresiz bütün bunlara göz yumuyor, yeğeninin etrafında pervane gibi dolaşıyordu.

Biraz sonra madam Nikolaitsch elinde büyük bir tepsiyle kapıda görününce, odayı mis gibi bir hindi kokusu kaplamıştı.

Herkes büyük bir iştahla önündeki tabağı hazırlarken, Stepa masaya yumruğunu vurup:

— «Yooo!...» diye yerinden fırladı. «Bu kadar yemekten sonra bir de hindi yersek çatlarız... Öyle değil mi?»

Misafirlerin homurdanmasına rağmen Stepa, madam Nikolaitsch'e dönüp:

— Görüyorsunuz ya, dedi, hiç

boşuna getirmeyin... Kimsede yiyecek hâl kalmamış.

Wassilij Nikolaitsch misafirleri şüphelendirmemek için:

— «Hiç olmazsa birazcık tadıverin...» diye mırıldandı. «Baksanıza, nar gibi kızarmış... Üstelik kestaneli de!...»

Kestane lâfını duyan Stepa'nın yüzü değişivermişti birden:

— «Kestaneli, haaa?...» diye hırıltıya benzer bir sesle tepsinin üzerine eğildi.

Amcası, durumun kötüye gittiğini görünce:

— «Madem ki isteyen yok, kaldıralım öyleyse!... diye tepsiyi yeğeninin burnundan uzaklaştırdı.

Stepa:

— «Hiii, kestaneliymiş...» diye içini çektikten sonra, ağzını şapırtada şapırdata, «Öyleyse, çatlamağa değer!» dedi.

Wassilij Nikolaitsch'in tepsiyi tutan elleri titredi birden. Olamazdı... Yeğeninin bu sözleri ciddi olamazdı!

Stepa, amcasının yüzüne bile bakmadan:

— «Biraz göğüs tarafından, bir de but lûtfen...» diye tabağını uzattı.

Amcası, elinde tepsi, ne diyeceğini şaşırmıştı.

Stepa'nın yanında oturan:

— «Eh, mademki bir kere başlandı... Bana da bir parça...» diye tabağını uzatınca, etraftan:

— «Bana da... Bana da...» diye sesler yükseldi.

İki dakika içinde hindi tepsisini silip süpürmüştü misafirler. Wassilij Nikolaitsch hırsından dudaklarını kemiriyordu. Bir ara dışarıya çıktı... İçeriye girince de Stepa'ya yaklaşıp:

— «General, sizi telefona istiyor...» dedi.

Elindeki butu kemirmekle meşgul olan Stepa, başını önüne eğip yavaşça yerinden doğruldu.. İdama giden mahkûmlar gibi amcasının arkasından yürümeğe başladı.

Odadan çıkıncaya kadar yegenine:

— «Ah, Stefan Feodorowitsch.. Anlaşılan general size hayran olmuş... Üstün zekâ ve bilginizle âdeta büyülemişsiniz onu!...» diye iltifat eden Wassilij Nikolaitsch, dışarı çıkar çıkmaz, «Seni gidi aç köpek seni!...» diye Stepa'nın yakasına yapıştı. «Hani, hindiyi misafirlere yedirmiyecektik?... İlk tıkınan sen oldun... Ulan, yediğin havyarlar, dolmalar, söğüşler yetmedi mi?... Vay aç gözlü domuz vay!...»

İki eliyle karnını tutan Stepa, ağlamaklı bir sesle:

— «Ama amcacığım...» diye kekeledi. «Hindinin kestaneli olduğunu söylememiştiniz ki... Ömrümde kestaneli hindi yememiştim... Kabahat bende değil, hindinin kestaneli oluşunda! Kestane lâfını duyunca...

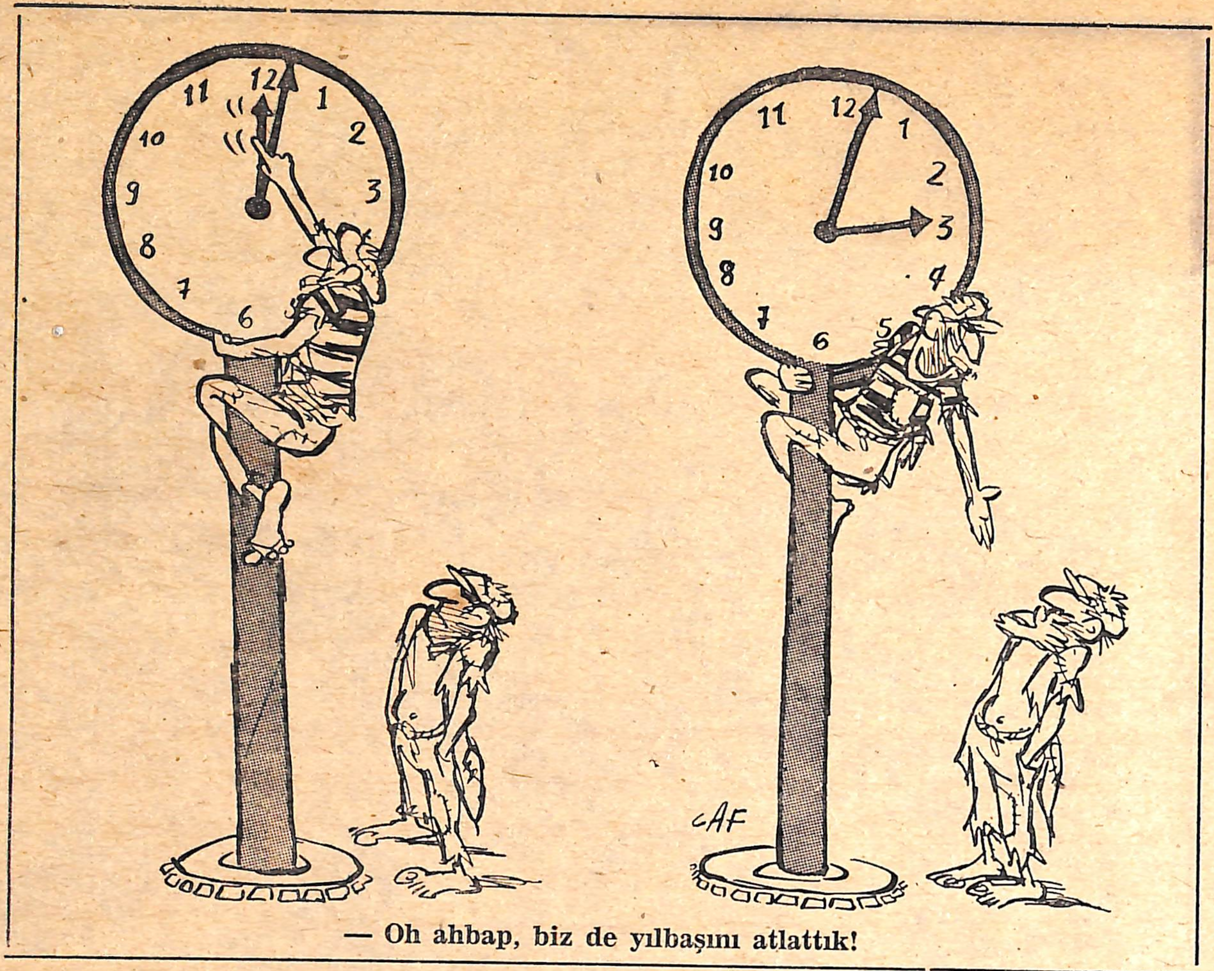
— Defol!... Bir daha gözüme görünme!

— Ya çizmeler, hani söz vermiştiniz?...

— Neee?... İvan, çabuk at şunu dışarı!

Stepa dışarıya çıkınca, gecenin ayazı tokat gibi suratına çarptı. Boynunu kısıp, omuzlarını kaldırdı... Ceketinin yakasıyla kulaklarını örtmeğe çalıştı. Dizlerine kadar yükselen kara, bata çıka yürümeğe başladı. Üşüyordu... Kulakları, elleri, ayakları... Her tarafı üşüyordu. Stepa, turnalar gibi burnu göğsüne gömülmüş, düşüne düşüne karların içinde yürüyordu.

Çeviren :
Ergin ORTAÇ

— Oh ahbap, biz de yılbaşını atlattık!

Suçlu kadın

Başta hâkim olmak üzere jüri üyeleri mevkilerine yakışır bir ciddiyetle yerlerine oturdular. Suçlu kadın kırk yaşlarındaydı. Kendisine ayrılan köşeden, kaderini tâyin edecek bu insanlara garip bir tarzda bakıyordu... Mahkeme huzuruna ilk çıkışı değildi... Daha önce hırsızlıktan, madencileri isyana teşvikten, serserilikten, polise hakaretten hüküm giymişti. Bu sefer en uzun hapsi bekliyordu...

Suçlunun neler hissedebileceğini tahmin eden avukat, elini tutarak ona cesaret verdi ve:

— Ne düşünüyorsunuz? diye sordu.

Suçlu kadın, gözlerini hâkime dikti:

— Hâkimin cübbesindeki kürk yaka hakikî hermin mi? Yoksa taklit mi? Eğer taklitse çok iyi yapılmış!...

Müfret konuş!

Saat onikiyi vurunca, erkek hayâlinden itiraf edilmez şeyler geçirerek karısını öptü!

— Eeeeh, dedi, bir yaş daha ihtiyarladık karıcığım!

Hanım, pırıltılı elbisesinin içinde öfkelendi:

— Müfret konuş!

Adam sâkin, sözünü düzeltti:

— Eeeeh, bir yaş daha ihtiyarladın karıcığım!

Tavsiye!

Adamın çalışmasından memnundular ama, üstü başı bir fecaatti! Elbiseleri kötü kumaştan, lekeliydi. Paçaları, kol ağızları parça parça dökülüyordu... Ceketinde bir tek düğme kalmamıştı...

Bir gün patronu çağırdı:

— Beni dinle azizim! dedi. Bekârsan evlen! Şayet evliysen boşan!...

Belediye Zabıtası ramazanda dilencileri toplayacak.. — Gazeteler —

Yazısız

Margarinde mühim olan lezzettir!

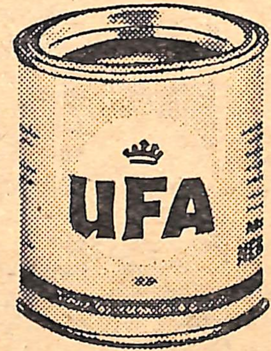
UFA'nın üstünlüğünü lezzeti sağlıyor

Ufa, lezzeti emsalsiz bir margarindir. Ufa'yı kullananlar bunu biliyor. Ufa ile pişirilmiş yemeklerin tadını alanlar bir daha mutfaklarına başka margarin sokmuyor.

Ufa, memleketimizin en komple nebati yağ tesislerinde imal edilen bir margarindir. İmalâtın her safhasında, Ufa'nın kalitesi titiz bir kontroldan geçirilir. Bu sayede Ufa margarinini memleketin her köşesinde değişmeyen aynı kalitede bulabilirsiniz.

Bir müddet evvel binlerce kişi arasında yapılan bir araştırma, üçte iki çoğunluğun gerek tadı gerek kokusu bakımından bütün margarinler arasından tereddütsüz Ufa'yı tercih ettiğini göstermiştir.

Siz de Ufa margarinini deneyiniz; yemeklerinizin lezzeti artacaktır.

Üstün lezzetli margarin

(Manajans: 3185 — 297)

Denizden Gelen... Manzum ROMAN

— 4 —

Piyano bir âşıka benziyordu o gece,
Peride'nin elleri üzerinde gezdikçe,
Aşıklar gibi, sanki yere diz çöküyordu,
Vefasız sevdiğine derdini döküyordu.
Bu derin sessizlikte, titriyorken nağmeler,
İri yaşlar damladı gözünden birer birer,
Dağılmıştı önünden mâzinin dumanları,
Gözlerinde canlandı çocukluk zamanları.
Recep şimdi hasretle yanıyor alev, alev:
Nerde o içersinde doğup, büyüdüğü ev?
Nerde, o koşa koşa, oynadığı bahçeler?
Recep küçüklüğünü düşünürken, bu sefer
Yüreğinde hissetti en kuvvetli yasını:
Çünkü hatırlamıştı hakikî babasını.
Birden, kızgın demirle, sanki dağlandı kalbi.
Parmaklığa dayanıp, ağladı çocuk gibi!...

Nişan

İhtiyara gitikçe yaklaşıyordu ecel,
Son günlerde gönlünde taşıyordu bir emel:
«İkisi de bahtiyar bir çift olurlar» diye,
Pek münasip bulmuştu Receb'i Peride'ye.
Delikanlı oğlu da bir kadına muhtaçtı,
En nihayet fikrini bir gün Receb'e açtı,
Dedi ki: Osman, oğlum, geldim altmış yaşıma,
«Umarım hak verirsin korkuma, telâşıma.
«Daima kurtulmadım ben kederden, hüzünden.
«Bir parça güleceğim artık senin yüzünden.
«Bu benim belki en son arzumdur, dinle beni,
«Gönlüm görmek istiyor senin saadetini.
«O zaman ölsem bile gözüm kalmaz geride:
«Artık senin nişanlın olacaktır Peride..»
Bu sözler babasının dudağından düşünce,
O lâhzada Receb'i sarmıştı bir düşünce.
Onun da Peride'yle evlenmekti niyeti,
Ne çare ki, ziyade müşküldü vaziyeti:
Kalbi ona diyordu: «Bu güzel kızla evlen»,
Fakat ne olacaktı onu bekleyen «Elen»?
Bir haftadır Receb'in hiç çıkmıyordu sesi,
Bir haftadır geçirdi bir tereddüt devresi.
Nihayet veda etti ruhunun kaygusuna,
Çünkü tâbi olmuştu gönlünün duygusuna:
Bir gündü, neşelerden çalkandı evin içi,
Küçük, büyük herkesin taşıyordu sevinci.
İhtiyar babaları mes'ut olumştu gayet:
Güzel gençle güzel kız nişanlandı nihayet!

Zavallı Elen

Uzuyordu, haftalar, aylar müteadiyen,
Otelde hâlâ yalnız oturuyordu Elen.
Ne gariptir ki, Recep, eskisi gibi sık sık,
Kendisinin semtine uğramıyordu artık.
En nihayet Elen'in içine şüphe girdi,
Bu şüphe, bir kurt gibi, yüreğini kemirdi.
Geceler kanat gerdi ömrünün gündüzüne,
Girmiyordu, bir lâhza bile, uyku gözüne.
Onu hep bu «acaba?» üzüyor sabah, akşam,
Kalbinde, yılan gibi, kıvrılan bu istifham.
Dişleriyle ısırıp, zehrini döküyordu.
Ümidinin temeli gittikçe çöküyordu.
Bir hafta daha geçti, azaplarla beraber,
Ne Recep geliyordu, ne de küçük bir haber.
Kurtulmak istiyordu bu üzücü meraktan.
Hasta etti kendini bir çare aramaktan.
Ağladı, inildedi harap oldu, yoruldu,
En nihayet bunun da bir çaresini buldu:
Paranın kuvvetiyle, çatmıştı bir kadına.
Bu kadını düşürdü kocasının ardına.
Biri hep odasında binbir azap taşıyor,
Biri de hep dışarda çalışıp, uğraşıyor,
Daima, canla başla, meşguldü ikisi de.
Fakat esrar perdesi sıyrılmıştı gitgide:
Aradaki kadının kurnazlığı, dikkati,
Meydana çıkarmıştı bu müthiş hakikati:
Başkasını almıştı gönül verdiği erkek.
Bu haberi duyunca Elen, feryat ederek,
«Recep gitti elimden» diye saçını yoldu,
Bir dal gibi, kırıldı. Bir gonca gibi, soldu.

Elenin intikamı

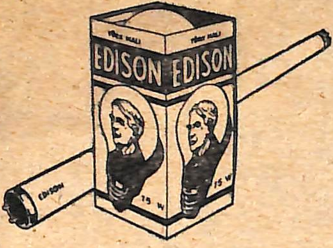
Elen, uykularından hep uyana uyana,
Yatağının içinde, ağlıyor yana yana.
Gün geçtikçe vücudu iskelete dönüyor,
Gün geçtikçe, erimiş bir mum gibi, sönüyor.
Fakat, bir gündü, bu mum bir anda alevlendi,
Elen, biraz nasılsa ıztırabını yendi.
Bir dişi kaplan gibi kurdu Receb'e pusu,
Kalbinde vuruyordu bir intikam arzusu.
Dedi ki: «Edeceğim saadetini haram!
«Recep! Recep! Hazır ol, alıyorum intikam!»
Nabızları vuruyor, âsabı heyecanda,
Elen'in intikama karar verdiği anda,
Vahşi kurtlarda bile o gözler bulunmazdı.
Receb'in babasına şu satırları yazdı:
«Size bu hakikati artık anlatacağım,
«Oğlunuzun sırrını meydana atacağım:
«Ben bundan üç yıl evvel, Romanya köylerinde,
«Bu köylerin en sessiz, en ücra bir yerinde,
«Bir evde, ailemle beraber, yaşıyordum,
«Lekesiz, macerasız bir gönül taşıyordum.
«Ruhum bu yaşayıştan bir muhabbet sezerdi,
«Hayatım dağlardaki pınarlara benzerdi.
«Temiz sulu pınarlar gibi, akıp giderdim,
«Bu sessiz köy hayatı bana kâfidir, derdim.
«Fakat bir gün karşıma çıktı bir gepgenç erkek,
«Bu genç erkeğe baktım ilk önce ürkek ürkek,
«Damarımda başka kan, başka heyecan buldum,
«En sonra kendisine yavaş yavaş sokuldum,
«Bu gencin yüreğime saplanmıştı gözleri,
«Bana, bir sihir gibi, tesir etti sözleri.
«İçimde ateşlerden arzuları duyarak,
«Onun yeminlerine inanarak, uyarak,
«Atıldım birdenbire sevdanın yollarına,
«Düştüm bu genç adamın nihayet kollarına.
«İşte o günden sonra hasret kaldım sevince,
«Çünkü, anamla babam, günahımı sezince,
«Beni, merhametsizce, sokaklara attılar,
«Yüzüme birdenbire kapıyı kapattılar.
«Varlığım hapsolmuştu hicabın zindanına,
«O gün iltica ettim âşığımın yanına.
«Aşığı olan adam beni severdi gayet,
«Kaçtık, elele verip uzaklara nihayet!
«Yavaş yavaş kuruttum gözlerimin selini,
«En güzel yer bulmuştuk Köstence sahilini:
«Bir kulübe içinde, kaldık orada artık
«Orada yapıyordu âşığım balıkçılık..
«Bir kere, sevda ile, esir olunca gönül!
«Dünyada her şeye ediyormuş tahammül:

(Devamı var)

Bir adam karısının dırdırı yüzünden intihar etti. — Gazeteler —

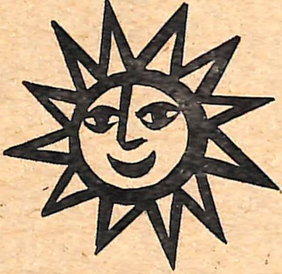

— Eyvah, kaynanam!

verdiği iyi ışıkla

gün ışığını aratmaz!

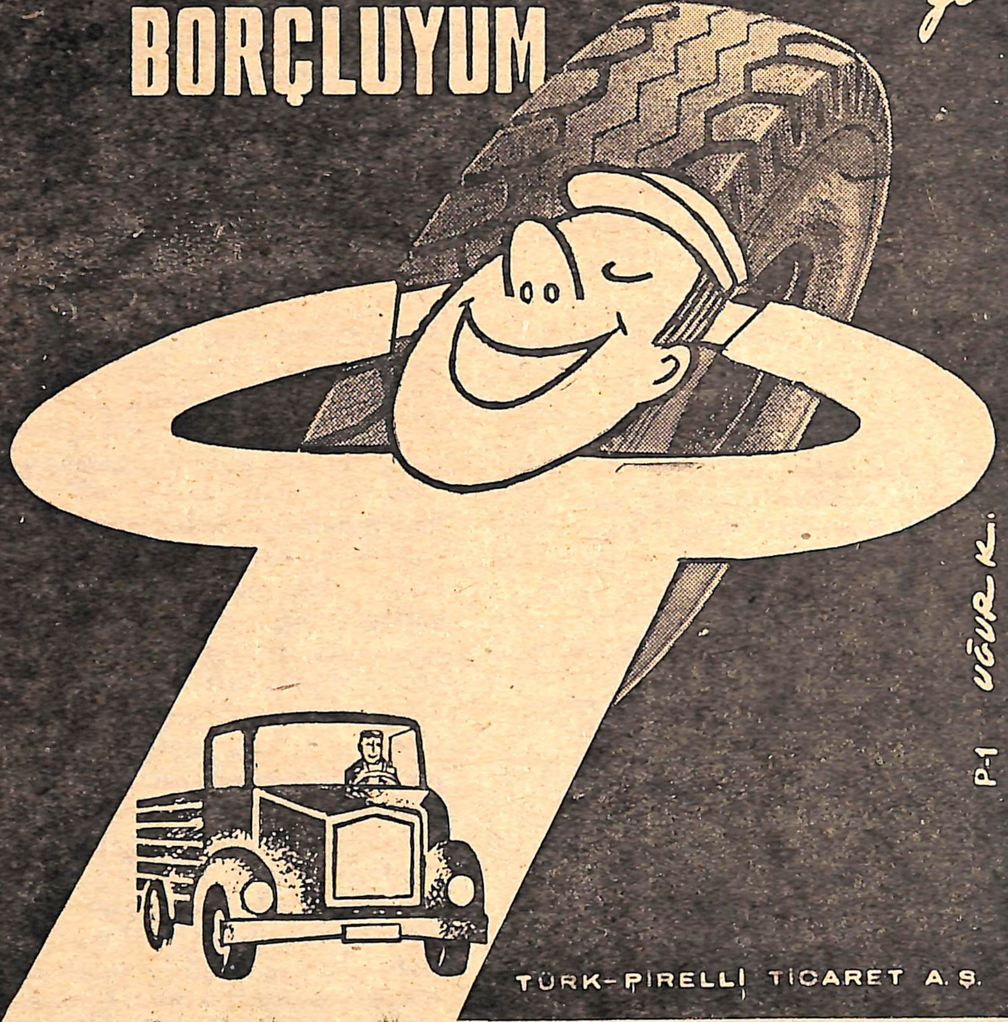

EDISON

AMPULLERİ

BOL IŞIK · AZ SARFİYAT

(İlâncılık : 7259 — 295)

(Ak. : 294)

AKBABA

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası

Sekreter : Selâmi M. Yurdatap

İLÂN FİATI :
Kapak içi, santimi 25 lira,
iç sayfalar 40 liradır.

Fiyatı : 100 kuruştur.

Reklâmınızı gazete ve dergilerle değerlendirin!

BASIN İLÂN KURUMU

Yurt içi ve yurt dışı reklâmlarınız için hizmetinizdedir.

GENEL MÜDÜRLÜK:

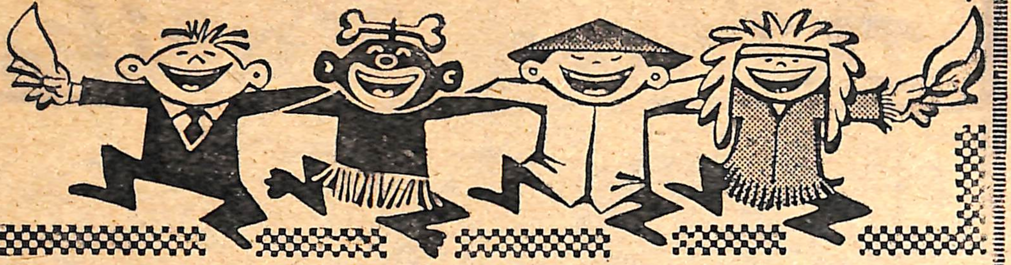
Cağaloğlu Türkocağı caddesi No 1 -İstanbul

Telefon : 276600 - 276601

Telgraf adresi : BASIN KURUMU

(Basın : 23512 — 293)

Milletler Gülüyor

Anahtar

Paris'te Madeeine kilisesine yakın caddelerden birinde vizon mantolu bir dilber kalçalarını ve çantasını sallaya sallaya iğne gibi ince topuklarının üzerinde yürümeğe çalışıyordu.

Gösterişli, orta yaşlı, hali vakti iyi olduğu anlaşılan bir adamla karşı karşıya gelince ona esaslı bir göz kırptı. Adam durdu, başladılar konuşmağa:

— Sizi bir yerden tanıyorum galiba? dedi kadın.

— Hiç sanmam! diye cevap verdi adam. Altı ay önce size burada rastladımdı. Sonra beraberce... Gene aynı fiat mı? Yâni onbin frank...

— Hayır! dedi kadın. Onbin üç yüz frank!

— Bu zam neden böyle?

— Çünkü artık samimî olduk, size dairemin anahtarını vereceğim!

* * *

Hatâ!

Yıl sonunda tüccar, senelerdir yanında çalışan emektar veznedarını çağırtır:

— Mösyö Cognemou, der, müessesemde çalışmanızdan gurur duyuyorum. Otuz beş senedir yanımdasınız, bugüne kadar en ufak bir hatâ yaptığınızı görmedim!

— Yanılıyorsunuz efendim! Her sene vaadetiğiniz zamma inanmak hatâsına düşüyorum!...

* * *

Sabret!

İki iş adamı Paris'in meşhur lokantası Maxim's'de karşılaşırlar. Bir tanesinin yüzü epey asıktır.

— N'oldu? diye sorar öteki...

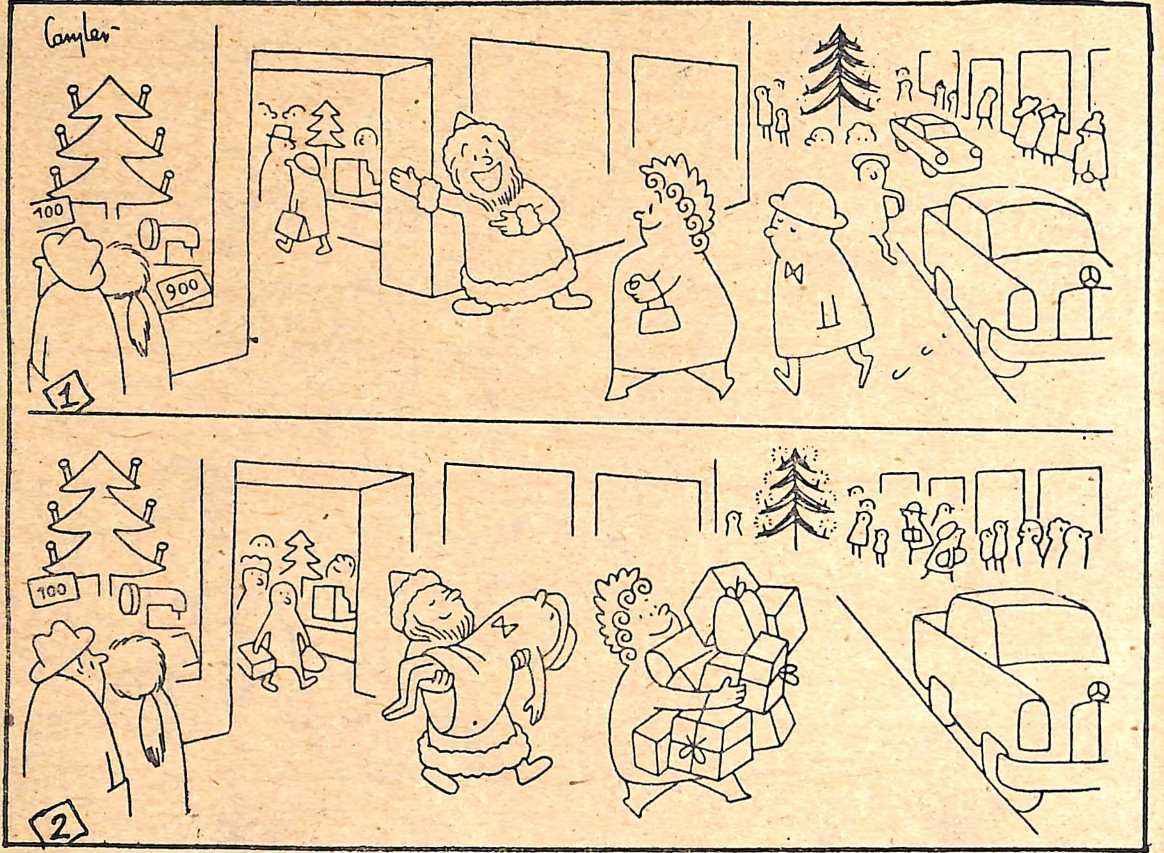
— Ah! diye içini çeker dertli olanı. Başıma gelenleri sorma! Veznedarım Dupont'u tanıyorsun değil mi?

— Evet, n'olmuş?

— Azizim, eminim ki bir işler çeviriyor bu adam. Bütün gün «Tren yolları tarifesi» ni okuyor!

— Bütün yaptığı bu mu? Belki tatile gitmek istiyordur...

— Belki!... Ama niçin ikide bir karıma bakıp «sabret, sabret» diyor?...

Yazısız hikâye

Misafir

OLİVE arkadaşı Marius'ün evine yemeğe dâvetliydi. Ama madam Marius bu ziyaretten son dakikada haberdar olduğu için pek kızgındı. Suratından düşen bin parça oluyordu. Tabii Olive de bu halden fazlasiyle rahatsız olmuştu. Derken Marius yemek hakkında fikrini söyleme saflığında bulundu:

— Çok tuzlu olmuş bu karıcığım!

Karısı masadan kalktı, yemek tabağını aldığı gibi açık pencereden dışarı fırlattı. Bunun üzerine Marius:

— Sen görürsün! diyerek ayağa kalktı, tabakları ve birkaç bardağı aynı yolla dışarı gönderdi. Arkasından karısı çorba kâsesini ötekilerin yanına fırlatınca Olive dayanamadı. Bu kadar hareketli bir muhitte bomboş oturamazdı. Masanın örtüsünü üstündekilerle topladı ve pencereden dışarı fırlattı. Bunun üzerine Marius bağırdı:

— Delirdin mi Olive! Çok ileri gittiğinin farkında mısın?

Olive omuzlarını silkti:

— Ne yapayım? Hareketlerinizden, bu güzel havada yemeği bahçede tamamlamayı kararlaştırdığınızı zannettim.

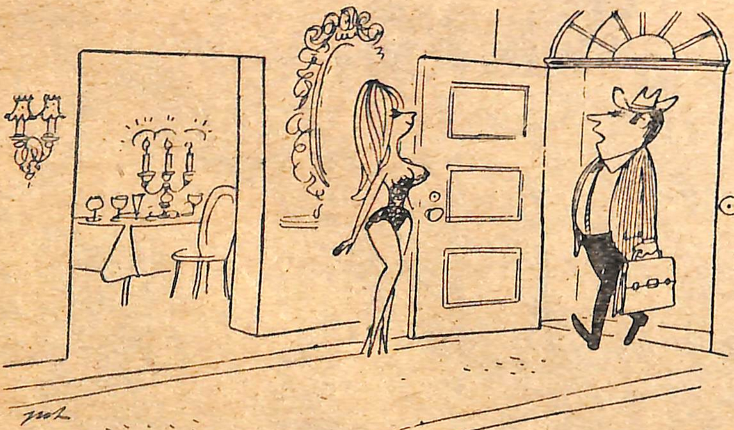
Bakara

Monte Carlo'daki kumarhanelerden birindeki kadın çok üzgündü. Dayanamayıp yanındaki adama açıldı:

— Kocam hâlâ bakaranın başında! Bu gidişle bütün paramızı kaybedeceğiz!

Adam gülerek cevap verdi:

— Eğer siz evime kadar gelirseniz, onu bu zor durumdan kurtarmış oluruz madam!

— Otomobili mi çarptın, yemeği mi yaktın, ne oldu yine?

Perhiz

— Mösyö, diye başladı doktor söze, bugüne kadar oldukça yıpratıcı bir hayat geçirmişsiniz. Bugünden itibaren her yapacağınız harekete dikkat etmeniz gerekiyor. Meselâ; çok yemek yemiyeceksiniz, yani masadan doymadan kalkacaksınız.

— Pek bir şey değiştirmiyecek bu karar doktor bey!

— İçki de yok bundan böyle!

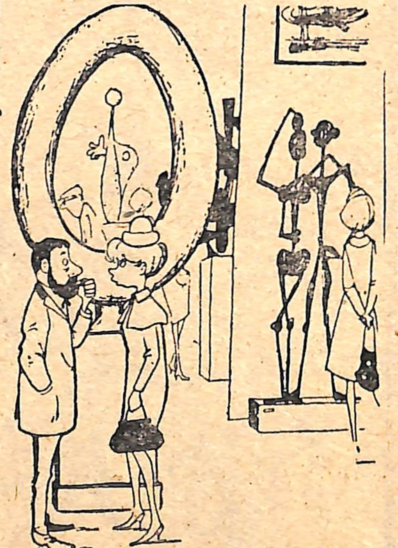
— İçmem! Zaten fazla sevmezdim zıkkımı!

— Kadın falan da...

— Boşver doktor bey! Benim yaşımda...

— Sigara da yasak!

— Ölsem daha iyi olacak galiba doktor bey!

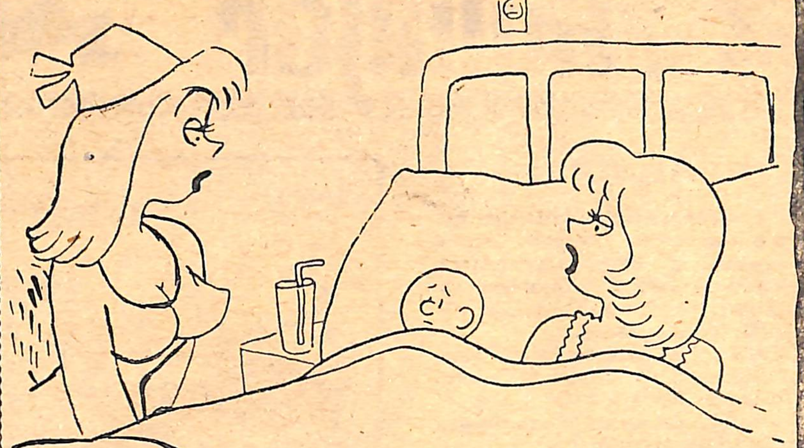
Modern sanat :

— Biraz daha küçük, biraz daha ucuz olanları yok mu?.. W.C. için alacağım!

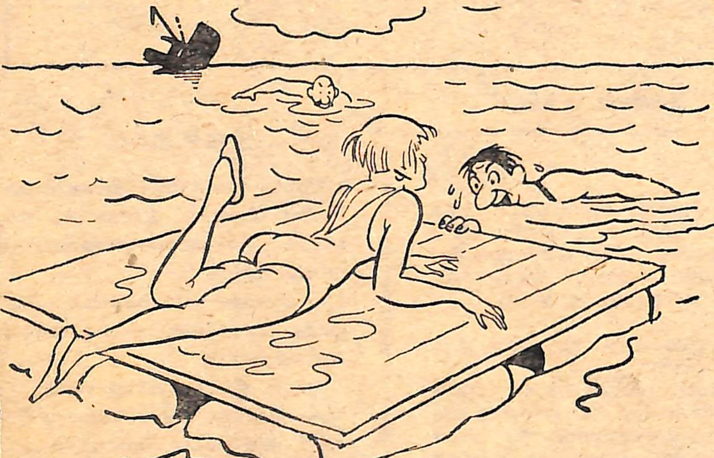
Dünya Karikatürleri

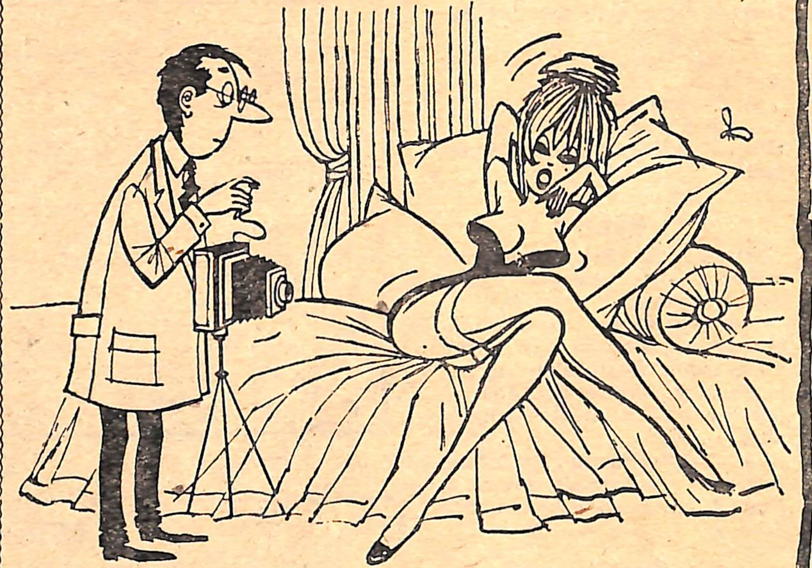
YAZISIZ

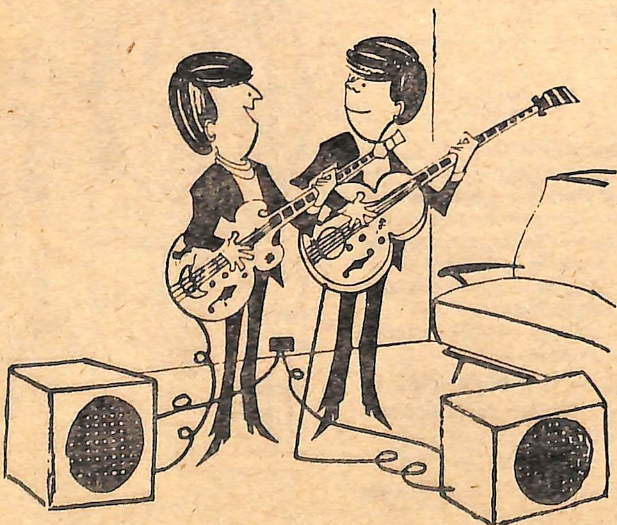
–APTALLIĞIMIN CEZASI: AYRILIRKEN BİR HATIRA BIRAK DEMİŞTİM!..

–AMAN KOCAM GELİYOR, YATAĞIN ALTINA GİR!

–EVLENME CÜZDANI İÇİN Mİ?
–HAYIR, EVLENME İLANI İÇİN!

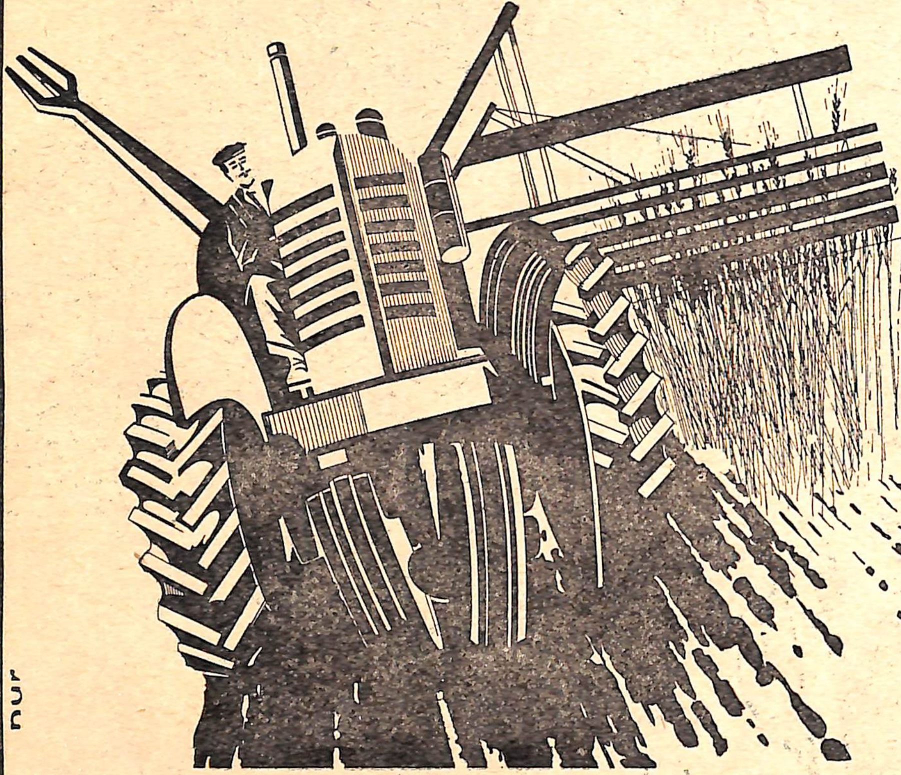

–GALİBA İYİ ÇALIYORUZ, YİNE KOMŞULAR ŞİKÂYETE BAŞLADILAR!..

YAZISIZ

6
MİLYON

ZİRAAT BANKASINA
YATIRILAN HER
KURUŞ YURT EKONOMİSİNE
HİZMETTİR

T.C. ZİRAAT BANKASI

(Basın : 7596 - A - 12 — 298)

Akbaba

ŞEKER
Kutusu

— Sakın gece yarısından önce açmayınız!..